

The Tiger and the Roe Deer

A bilingual anthology

Attila József

Translation by Christian Rinderknecht

2026

© Translation by Christian Rinderknecht, 2026.
© Cover art by Max Wang (王震旦), 2026.

This translation is dedicated to XXX.

The Tiger and the Roe Deer	I
<i>Only you should read my poems</i>	I
A tired man	3
Net	5
Why did you speak harshly to me?	7
<i>The slow dance of the waves</i>	9
Woodcutter	II
<i>You are so silly</i>	13
<i>Freight trains switching</i>	15
Consciousness	17
I. <i>Dawn unbinds sky from earth</i>	17
II. <i>I saw paintings daubed with blue</i>	17
III. <i>I am thin, at times I only eat bread</i>	19
IV. <i>Just like a pile of logs</i>	19
V. <i>At the freight train station</i>	21
VI. <i>Behold the anguish inside</i>	21
VII. <i>I looked up from beneath the evening</i>	23
VIII. <i>The silence listened intently</i>	23
IX. <i>I heard iron weeping</i>	25
X. <i>He is a grown man</i>	25
XI. <i>I saw happiness</i>	27
XII. <i>I live by the railroad</i>	27
They unload the wood	29
<i>You will grow old and come to regret</i>	31
The inventory is ready	35
Yellow grasses	37
I praise you with grief, with joy	39
Put your hand	41

<i>Light memories, where have you gone?</i>	43
The sea merely came	45
The leaves in the tree	47
You turned me into a child	49
Ever since	51
For Flora	53
They say	57
József Attila	59

[Only you should read my poems]

Only you should read my poems,
you who knows and loves me,
since you sail the void
and knows what will come, like a soothsayer,

for the silence¹ appeared in your dreams
in human form,
and in your heart sometimes linger
the tiger and the tame roe deer.

¹József sometimes refers to his soul as a silence (*csend*), like here, or a muteness (*némáság*). See *The leaves in the tree*, page 47.

[Csak az olvassa versemet]

Csak az olvassa versemet,
ki ismer engem és szeret,
mivel a semmiben hajóz
s hogy mi lesz, tudja, mint a jós,

mert álmaiban megjelent
emberi formában a csend
s szívében néha elidőz
a tigris meg a szelid őz.

A tired man

Solemn peasants in the fields
commence their silent journey home.
We lie next to each other, the river and I;
tender grasses slumber under my heart.

A vast serenity rolls down with the placid river,
cares and burdens leave me to become dew;
neither man nor child,
neither Hungarian nor brother,
only a tired man who lies here.

The evening dispenses its peace,
I am a slice from its warm bread;
the sky too rests now on the calm Maros river,
and they sit out on my forehead, the stars.

Megfáradt ember

A földeken néhány komoly paraszt
hazafelé indul hallgatag.

Egymás mellett fekszünk: a folyó meg én,
gyenge füvek alusznak a szívem alatt.

A folyó csöndes, nagy nyugalmat görget,
harmattá vált bennem a gond és teher;
se férfi, se gyerek, se magyar, se testvér,
csak megfáradt ember, aki itt hever.

A békességet szétosztja az este,
meleg kenyéréből egy karaj vagyok,
pihen most az ég is, a nyugodt Marosra
s homlokomra kiülnek a csillagok.

Net

My hair falls, I have no bread,
the dip pen is worn out,
my uncle the fisherman has passed away.
Others live like this too.

I cast my nerves like a net
to catch something to eat
and light dreams on heavy waters.

It might be torn, I reckon, my net.
I take it out to hang, I mend it
and, lo and behold, I see:

The sky is my spread-out,
frozen net — it glitters;
they are its icy knots sparkling,
the stars.

Háló

Hull a hajam, nincs kenyerem,
tollam vásik,
halász bátyám így veszett el.
Él így más is.

Idegeim elmerítem,
mint a hálót,
húst fogni s a nehéz vizen
könnyű álmot.

Szakadt lehet — gondolkozom, —
az én hálóm.
Kiaggatom, megfoltozom.
S íme, látom —

Kiterített fagyos hálóm
az ég, ragyog —
jeges bogai szikrázón
a csillagok.

Why did you speak harshly to me?

Why did you speak harshly to me?
I didn't hurt you, my friend;
for some reason you are angry,
I heartily beg your forgiveness,
and I would like you to come with me now
to see the woodcutters
and lie down with me in the forest;
the foliage will billow above our heads,
from the cool seabed we will look at the sky
where nascent clouds start becoming leaves.
There, a vast serenity will embrace us
and will be so good for us now,
thrice as good if two receive it,
that is why I would like you to be with me
till the bell chiming is heard in the evening;
we will pick the thistles off each other
and stroll back home just as tiredly,
like the farm hands with the hoes,
taciturn labourers who,
in the pacifying power of the fields,
sowed hundredfold yielding seeds.

Miért mondottál rosszat nékem

Miért mondottál rosszat nékem?
Én nem bántottalak, barátom,
Hogyha valamiért haragszol,
szívesen bocsánatot kérek
s szeretném, ha most velem jönnél,
megnézzük majd a favágókat
s leheverünk együtt az erdőn,
fejünk fölött hullámzanak a lombok,
hűs tengerfenékről az eget nézzük,
ahol meg zsenge felhők lombosodnak.
Ott nagy nyugalom karol majd belénk
és nékünk az most olyanigen jó lesz,
háromszoros a jó, ha kettő kapja,
azért szeretném, hogyha velem lennél,
míg odahallik este a harangszó,
a bogáncsokat leszedjük egymásról
s hazaballagunk éppolyan fáradtan,
miként a kapás, szótalan munkások,
akik a földek békés erejébe
százannyit termő magokat vetettek.

[The slow dance of the waves]

The slow dance of the waves and, there,
the gentle slope of the foliage
slowly brought the night,
and called forth a flock of stars
to quiver across the skies.

So they are. And the emotions also
move quietly in the heart, swayingly;
the reflection of reminiscence,
the power of love swings
like the waters in the large lake.

I don't understand, I only feel it all.
Here many girls and boys dance the tango,
so many calculating, pleasant and vain.

Because this is a fashionable summer thermal
bath.

But, quietly, since nature has time,
the eternal forest hums behind the music.

[A hullámok lágy tánca]

A hullámok lágy tánca s odaát
a lombok gyenge lejtése az éjjelt
lassudan hozták s csillagok raját
hívták reszketni az egekre széjjel.

Így ők. S az érzelmek is csendesen
mozdulnak benn a szívben ringatóan,
emlékezés visszfénye, szerelem
hatalma ring, mint a nagy víz a tóban.

Én nem értem, csak érzem az egészét.
Itt tangót jár a sok lány és fiú,
a sok számító, kedves és hiú.

Mert ez itt egy divatos nyári fürdő.
De némán, hiszen ráér a természet,
a zene mögött zúg az örök erdő.

Woodcutter

I cut the tree into a cool pile,
its knots are shrieking brightly,
hoarfrost falls on my feathery hair
and reaches my neck to tickle
— my minutes run on velvet.

High above the frost flashes its axe,
it sparkles over land, sky, eyes, foreheads;
dawn swings and chips the light away
— meanwhile, someone yonder cuts
and also grumbles:
'I do the limbing and I only get the twigs...'

— Eh, let's uproot the stump,² don't whine,
don't hiss at every small shard! The master's
clear-cut won't quit squealing,
but if you strike at fate close enough,
your broadaxe will smile.

²The Hungarian *tőke* also means 'economic capital', revealing the political reading of this poem.

Favágó

Vágom a fát hűvös halomba,
fénysesül a görcse sikongva,
zúzmara hull szárnyas hajamra,
csiklándani benyúl nyakamba —
bársonyon futnak perceim.

Fönn, fönn a fagy baltája villog,
szikrádzik föld, ég, szem, a homlok,
hajnal suhint, forgács-fény röppen —
amott is vág egy s dörmög közben:
tövit töröm s a gallya jut.

— Ejh, dönts a tőkét, ne siránkozz,
ne szisszenj minden kis szilánkhöz!
Ha odasujtsz körül a sorshoz,
az úri pusztaság rikoltoz —
a széles fejsze mosolyog.

[You are so silly]

You are so silly.

You run like the morning wind,
sometime you'll be knocked down by a car.
By the way, I scrubbed clean my little table,
and now the tender light of my bread shines
purer.

Well, come back; if you want
I'll buy a blanket for my iron bed.
A plain, grey blanket.

It will suit my Poverty, who loves you,
and the Lord loves you also very much,
and He also loves me.

The Lord never comes in a blaze of glory,
He doesn't want to ruin my eyes,
which long to see you,
and will look at you very beautifully.

When you come back,
I will kiss you carefully,
I won't rip off your coat.

I will tell you all the many jokes,
because I devised many since then,
and how merry you'll be and blush,
how you'll look down to the ground,
and we will crack up,
and we will be heard by our neighbours
and even by the taciturn,
austere day labourers who,
amidst their tired, shattered dreams,
will then begin to smile too.

[Olyan bolond vagy]

Olyan bolond vagy
szaladsz
akár a reggeli szél.
Még elüt valamelyik autó.
Pedig lesikáltam kis asztalomat
és most
tisztábban világít kenyerem enyhe fénye.
No gyere vissza, ha akarod
veszek takarót vaságyamra.
Egyszerű, szürke takarót.
Illik az
szegénységemhez, aki szeret téged
és az Úr is szereti nagyon
és engem is szeret az Úr
nem jön soha nagy fényességgel
Nem akarja, hogy elromoljanak
szemeim, akik
nagyon kívánnak látni téged.
És nagyon szépen néznek majd terád
ha visszajössz
vigyázva foglak megcsókolni,
nem tépem le rólad a kabátot
és elmondom mind a sok tréfát,
mert sokat kieszeltem azóta,
hogy te is örülj,
majd elpirulsz,
lenézel a földre és kacagunk
hangosan, hogy behallatszik szomszédunkba
a szótlan, komoly napszámosokhoz is behal-
lik
és fáradt, összetört
álmukban majd elmosolyodnak ők is.

[Freight trains switching]

Freight trains switching
— the dreamy clanking
claps the mute landscape
in light handcuffs.

The moon soars effortlessly,
like a prisoner set free.

The crushed stones lie
in their own shadow,
they sparkle for themselves,
they are in their place
like never before.

What shard of the vast nighttime
is this heavy night,
that it falls down on us
like a chunk of iron on the dust?

Desire born of the sun!
When shadows cover the bed,
could you too stay awake
the whole night?

At the front of the warehouse
a dusty lamp burns.
It is just visible, not luminous;
such is wishful thinking:
it blinks livelily,
but the sky is a large, dead light.

[Tehervonatok tolatnak]

Tehervonatok tolatnak,
a méla csörömpölés
könnyű bilincseket rak
a néma tájra.

Oly könnyen száll a hold,
mint a fölszabadult.

A megtört kövek
önnön árnyukon fekszenek,
csillognak
maguknak,
úgy a helyükön vannak,
mint még soha.

Milyen óriás éjszaka
szilánkja ez a sulyos éj,
mely úgy hull le ránk,
mint a porra a vasszilánk?

Napszülte vágy!
Ha majd árnyat fogad az ágy,
abban az egész éjben
is ébren
maradnál?

A raktár
előtt poros lámpa ég.
Csak látszik, nem világít,
ilyen az ész, ha áhit.
Pislog élénken, holott
nagy halott
fény az ég.

Consciousness

I

Dawn unbinds sky from earth
and upon its clear, soft word
beetles and children spin forth
into the daylight;
there is no moisture in the air,
the bright levity floats!
Overnight they alighted on the trees
like small butterflies, the leaves.

II³

I saw paintings daubed with blue,
red, yellow in my dreams
and felt that everything was just so —
not one speck of dust flying madly about.
Now blurred, my dream comes down into
my limbs,
and the iron world is the order.
During the day a moon rises inwardly and,
when the night is out, a sun shines herewithin.

³Verses 1-4 are about the night, verses 5-7 transition to the day, and verse 8 brings us back to the night.

Eszmélet

I⁴

Földtől eloldja az eget
 a hajnal s tiszta, lágy szavára
 a bogarak, a gyerekek
 kipörögnek a napvilágra;
 a levegőben semmi pára,
 a csilló könnyűség lebeg!
 Az éjjel rászálltak a fákra,
 mint kis lepkék, a levelek.

II⁵

Kék, piros, sárga, összekent
 képeket láttam álmaimban
 és úgy éreztem, ez a rend —
 egy szalló porszem el nem hibbant.
 Most homályként száll tagjaiban
 álmom s a vas világ a rend.
 Nappal hold kél bennem s ha kinn van
 az éj — egy nap süt idebent.

⁴Chiastic structure:

1-4: e-e(8)/á-ra(9)/e-e(8)/á-ra(9)

5-8: á-ra(9)/e-e(8)/á-ra(9)/e-e(8)

⁵Chiastic structure:

1-4: e-ent(8)/ai-an(9)/a-rend(8)/i-an(9)

5-8: i-an(9)/a-rend(8)/ai-an(9)/e-ent(8)

III⁶

I am thin, at times I only eat bread;
 amidst those idle and blithering souls,
 I seek in vain more certainty, like the die.
 No chuck roast reaches my mouth
 while I cuddle a small child to my heart —
 however clever, the cat cannot catch at once
 the mouse outdoors and the mouse indoors.

IV⁷

Just like a pile of logs,
 the world lies in a jumble;
 each thing presses, weighs on,
 holds fast to the next,
 and so everything is determined.
 Only what is not has a shrub,
 only what will be can flower;
 what is falls to pieces.

⁶József cannot pursue his art and, at the same time, keep a job that would put food on his table. Cuddling a small child to his heart is his metaphor for the creation of poetry. József is the cat in verses 6-7.

⁷‘To be or not to be’ is usually construed as the dichotomy between life and death. József tells us that not-to-be is potential beauty, whereas to-be is actual death.

III⁸

Sovány vagyok, csak kenyeret
 eszem néha, e léha, locska
 lelkek közt ingyen kerestek
 bizonyosabban, mint a kocska.
 Nem dörgölődzik sült lopcska
 számhoz s szivemhez kisgyerek —
 ügyeskedhet, nem fog a macska
 egyszerre kint s bent egeret.

IV⁹

Akár egy halom hasított fa,
 hever egymáson a világ,
 szorítjanyomja, összefogja
 egyik dolog a másikát
 s így mindenik determinált.
 Csak ami nincs, annak van bokra,
 csak ami lesz, az a virág,
 ami van, széthull darabokra.

⁸Chiastic structure:

1-4: e-ret(8)/o-cska(9)/e-ek(8)/o-cska(9)
 5-8: o-cska(8)/e-ek(8)/a-cska(8)/e-ret(8)

⁹Chiastic structure:

1-4: o-a(9)/i-á(8)/o-a(9)/i-á(8)
 5-8: i-á(8)/o-a(9)/i-á(8)/o-a(9)

V¹⁰

At the freight train station,
 I lay down behind the tree
 like a chunk of silence;
 a grey weed reached my mouth,
 raw, strange-sweet.
 Playing dead, I watched the guard
 — sensing what? —
 and his shadow on the quiet wagons
 stubbornly leaping at the bright, dewy coal.

VI^{II}

Behold the anguish inside,
 yet the explanation lies outside.
 Your wound is the world
 — on fire, burning up —
 and you feel your soul, the fever.
 You are captive as long as your heart rebels
 — so you will be free if it indulges
 not building for yourself a house
 where a landlord settles in.

¹⁰This is likely a memory from Józef's childhood, when his family was so poor that he would occasionally steal lumps of coal from the wagons at the freight train station nearby his home. See page 29.

"We are not captives of the world, but of our own heart, which invited the world (the landlord) in for us to contend with. The inner struggle is felt as anguish and yields a feverish soul.

V¹²

A teherpályaudvaron
 úgy lapultam a fa tövéhez,
 mint egy darab csönd; szürke gyom
 ért számhoz, nyers, különös-édes.
 Holtan lestem az őrt, mit érez,
 s a hallgatag vagónokon
 árnyát, mely ráugrott a fényes,
 harmatos szénre konokon.

VI¹³

Im itt a szenvédés belül,
 ám ott kívül a magyarázat.
 Sebed a világ — ég, hevül
 s te lelkedet érzed, a lázat.
 Rab vagy, amíg a szíved lázad —
 úgy szabadulsz, ha kényedül
 nem raksz magadnak olyan házat,
 melybe háziúr települ.

¹²Chiastic structure:

1-4: a-o(8)/é-e(9)/e-o(8)/é-e(9)
 5-8: é-e(9)/o-o(8)/é-e(9)/o-o(8)

¹³Chiastic structure:

1-4: e-üll(8)/á-at(9)/e-üll(8)/á-at(9)
 5-8: á-ad(9)/e-üll(8)/á-at(9)/e-üll(8)

VII

I looked up from beneath the evening
to the cogwheels of the heavens:
from the glittering threads of chance
the loom of the past wove the law;
I looked up again onto the sky
from beneath the yearnings of my dreams,¹⁴
and I saw the tapestry of the law
always tearing up somewhere.

VIII¹⁵

The silence listened intently — One struck.
You could visit your childhood;
between the damp cement walls
you could imagine a bit of freedom
— I thought. And as soon as I stood up,
the stars, the Great Bear were glittering above
like the grilles up in the silent cell.

¹⁴The original reads *álmaim gózei*, literally ‘steam of my dreams’, or, figuratively, ‘my turbulent dreams, the yearnings of my dreams’.

¹⁵This is likely a memory of József’s imprisonment in 1931.

VII¹⁶

Én fölnéztem az est alól
 az eget fogaskerekére —
 csilló véletlen szálaiból
 törvényt szőtt a mult szövőszéke
 és megint fölnéztem az égre
 álmaim gőzei alól
 s láttam, a törvény szövedéke
 mindig fölfeslik valahol.

VIII¹⁷

Fülelt a csend — egyet ütött
 Fölkereshetnéd ifjúságod;
 nyirkos cementfalak között
 képzelhetsz egy kis sabadságot —
 gondoltam. S hát hát amint fölállok
 a csillagok, a Göncölök
 úgy fénylenek fönt, mint a rácsok
 a hallgatag cella fölött.

¹⁶Chiastic structure:

1-4: a-ól(8)/é-e(9)/ai-ól(9)/é-e(9)

5-8: é-e(9)/ia-ól(8)/é-e(9)/a-ol(8)

¹⁷Chiastic structure:

1-4: ü-ött(8)/á-o(9)/ö-ö(8)/á-o(9)

5-8: á-o(9)/ö-ö(8)/á-o(9)/ö-ött(8)

IX¹⁸

I heard iron weeping,
 I heard rain laughing.
 I saw that the past was cracked
 and that only memories may be forgotten,
 and how I cannot but love,
 bending under my burdens
 — why should I also forge a weapon
 out of you, golden self-awareness!

X¹⁹

He is a grown man he who has
 neither mother nor father in his heart,
 he who knows that he receives life
 as a supplement to death, and will return it
 anytime, like a found object
 — therefore he treasures it,
 he who is neither a god nor a priest,
 neither to himself nor to others.

¹⁸Verses 1-2 refer to the sounds of iron being forged and quenched in water. The blacksmith is fixing a crack, which reminds József of a painful past event, possibly a break-up. Verses 3-6 form a chiasm: verse 5 echoes verse 4: to avoid his love fading away, he will keep loving; verse 6 answers verse 3: instead of hammering the crack to make it disappear, József bends under it. Then there is no need to forge a sword blade to become strong. József's self-consciousness is golden like the glow of the kiln's interior.

¹⁹The integral man (or woman) knows that his parents cannot protect him anymore from the truth of mortality. This truth is not treasured by gods, as they are immortal, nor by Christian priests, who preach eternal life.

IX²⁰

Hallottam sírni a vasat,
hallottam az esőt nevetni.
Láttam, hogy a mult meghasadt
s csak képzetet lehet feledni;
s hogy nem tudok mást, mint szeretni,
görnyedve terheim alatt —
minek is kell fegyvert veretni
belőled, arany öntudat!

X²¹

Az meglett ember, akinek
szívében nincs se anyja, apja,
ki tudja, hogy az életet
halálra ráadásul kapja
s mint talált tárgyat visszaadja
bármikor — ezért őrzi meg,
ki nem istene és nem papja
se magának, sem senkinek.

²⁰Chiastic structure:

1-4: a-at(8)/et-ni(9)/a-adt(8)/ed-ni(9)
5-8: et-ni(9)/a-att(8)/et-ni(9)/u-at(8)

²¹Chiastic structure:

1-4: ki-nek(8)/ap-ja(9)/e-e(8)/ap-ja(9)
5-8: ad-ja(9)/i-e(8)/ap-ja(9)/ki-nek(8)

XI²²

I saw happiness; it was soft, bright
and one and half a quintal.
On the coarse grass of the farmyard
its curly smile swayed.
It plopped into the squishy, tepid puddle,
squinted, further grunted at me once —
To this day I see how hesitantly
the sunlight toyed with its bristles.

XII

I live by the railroad.
Many a train comes and goes,
and I watch from afar
how the bright windows fly by
in the wavering, fluffy darkness.
So the lit-up days rush into the eternal night,
and I stand in the compartments' light,
I rest on my elbow and remain silent.

²²While this seems a rather descriptive poem, the first and last two verses are subjective. Also the last verse echoes the first, in the fashion of a chiasm: verse 1 is about seeing happiness, and the last features light and playfulness: the Hungarian uses *fény* for ‘light’, but it could figuratively also mean ‘joy’, hence my translation: ‘the sunlight toyed’.

XI²³

Láttam a boldogságot én,
 lágy volt, szőke és másfél mázsa.
 Az udvar szigorú gyöpén
 imbolygott göndör mosolygása.
 Ledőlt a puha, langy tócsába,
 hunyorgott, röfftent még felém —
 ma is látom, mily tétevázva
 babrált pihei közt a fény.

XII²⁴

Vasútnál lakom. Erre sok
 vonat jön-megy és el-elnézem,
 hogy' szállnak fényes ablakok
 a lengedező szösz-sötétben.
 Így iramlanak örök éjben
 kivilágított nappalok
 s én állok minden fülke-fényben,
 én könyöklök és hallgatok.

²³Chiastic structure:

1-4: o-é(8)/á-a(9)/ö-é(8)/á-a(9)
 5-8: á-a(9)/e-é(8)/á-a(9)/a-é(8)

²⁴Chiastic structure:

1-4: e-o(8)/é-e(9)/a-o(8)/é-e(9)
 5-8: é-e(9)/a-o(8)/é-e(9)/a-o(8)

They unload the wood

The bridge of the train station is still shaking,
but the delicate automnal noon
already rumbles, and dried logs rattle
as they are thrown down from the wagon.

If one turns around, the fallen heap is silent...
What's wrong? I feel as if I were afraid,
running away, the firewood on my shoulders.
The little child I was is still alive.

The little kid I was is certainly alive today,
and the grown-up is choked with sorrow;
but he does not cry, he softly sings his tune
and takes care that his hat doesn't fly off.

Was I afraid of you, tough men,
you wood-throwers, whom I admired?
Now, like stolen wood, I carry you
in this homeless world full of guards.

Kirakják a fát

A pályaudvar hídja még remeg,
de már a kényes őszi dél dorombol
és kiszáradt hasábfák döngének,
amint dobálják őket a vagonból.

Ha fordul is egy, a lehullt halom
néma... Mi bánt? Úgy érzem, mintha felnék,
menekülnék, hasáb a vállamon.
A kisgyerek, ki voltam, mégis él még.

A kis kölyök, ki voltam, ma is él
s a felnőttet a bánat fojtogatja;
de nem könnyezik, egy dalt zöngicsél
s ügyel, hogy el ne szálljon a kalapja.

Tőletek féltem, kemény emberek,
ti fadobálók, akiket csodáltam?
Most mint lopott fát, viszlek titeket
ez otthontalan, csupa-csősz világban.

[You will grow old and come to regret]

You will grow old and come to regret
how you hurt me
— which you are proud of today.
The conscience will come knocking
and won't leave you alone in any memory.

You will have an old dog that will settle next
to you.

You will rest during the day,
dozing off on a chair
because you are afraid alone at night.
Shadows will fall on the trembling old lady.

Your old dog will whine sometimes,
but the room falls silent again, all is in order,
and yet someone from the past
is missing in the lonely silence.

You will toddle
and when your bad leg has tottered enough,
you sit down. Your youthful picture stands
above in a golden frame.
You will mumble to it: 'I didn't embrace him,
obviously I didn't love him.'

'What could I have done?' — you ask,
but your toothless mouth can no longer an-
swer;
facing the sun outside, you close your eyes,
you can barely wait for the moon to rise.

[...]

[Majd megöregszel és bánni fogod]

Majd megöregszel és bánni fogod,
hogy bántasz — azt, amire büszke vagy ma.
A lelkiismeret majd bekopog
s nem lesz emlék, melyben magadra hagyna.

Lesz vén ebed s az melléd települ.
Nappal pihensz majd, széken szunyókálva,
mert éjjel félni fogsz majd egyedül.
Árnyak ütnek a rezgő anyókára.

Az öreg kutya néha majd nyafog,
de a szobában csend lesz, csupa rend lesz;
hanem valaki hiányozni fog
a multból ahhoz a magányos csendhez.

Majd tipegsz s ha eleget totyogott
rossz lábod, leülsz. Fönn aranykeretben
áll ifju képed. Hozzá motyogod:
„Nem öleltem meg, hiszen nem szerettem.”

„Mit is tehettem volna?” — kérdezed,
de fogatlan szád már nem válaszolhat;
s ki a nap előtt lehunyod szemed,
alig várod, hogy feljöjjön, a holdat.

[...]

[...]

Because when you fall asleep, the bed will leap
like a foal trying to throw off its harness.
And fear, not desire, will occupy your head:
should you love him,
should you not love him?

Decide for yourself.

I regret that I cannot answer if you ask:
'Is he alive?'

Because the sorrow inside is tired,
it falls asleep like a child, and I with it.

[...]

Mert ha elalszol, ugrál majd az ágy,
mint a csikó, hogy a hámot levesse.
S a félelem tünődik, nem a vágy,
a fejedben: Szeress-e, ne szeress-e.

Magadban döntöd el. Én fájlalom,
hogy nem felelhetek, ha kérded: él-e.
Mert elfárad bennem a fájdalom,
elalszik, mint a gyermek s én is véle.

The inventory is ready

I trusted myself since the beginning.
He who owns nothing is not worth a lot,
certainly not more than the animal
that perishes forever.
When I was afraid, I stood my ground.
I was born, I blended in and I stood out.
I also paid for what was accounted for,
I loved whoever gave without charging.
When a lady would playfully lead me on,
I would truly believe her
— let her fulfil her desire!
I scrubbed ships, I pulled up buckets.
Amidst clever gentlemen, I played the fool.
I peddled windmills,²⁵ bread and books,
newspapers, verses — when it was easier.
Sometimes I hope I will die in a bed,
not in glorious battle, not on a slack rope.
Whatever happens, the inventory is now ready.
I lived, and others have already died from this.

²⁵American English *pinwheels*.

Kész a leltár

Magamban bíztam eleitől fogva —
ha semmije sincs, nem is kerül sokba
ez az embernek. Semmiképp se többé,
mint az állatnak, mely elhull örökre.
Ha féltem is, a helyemet megálltam —
születtem, elvegyültem és kiváltam.
Meg is fizettem, kinek ahogy mérte,
ki ingyen adott, azt szerettem érte.
Asszony ha játszott velem hitegetve:
hittem igazán — hadd teljen a kedve!
Sikáltam hajót, rántottam az ampát.
Okos urak közt játszottam a bambát.
Árultam forgót, kenyeret és könyvet,
ujságot, verset — mikor mi volt könnyebb.
Nem dicső harcban, nem szelíd kötélen,
de ágyban végzem, néha ezt remélem.
Akárhogyan lesz, immár kész a leltár.
Éltem — és ebbe más is belehalt már.

Yellow grasses

Yellow grasses on the sand,
the wind is a gaunt old lady,
puddles are a nervous cattle,
the sea is calm, it tells a story.

I croon my quiet inventory.
A peddled coat is my home,
dusk crumbles on the dunes,
my heart cannot carry on.

They sparkle, the bustling
coral reef of time, the dead world,
the birch, the tenement, the lady
across the flowing blue sky.

Sárga füvek

Sárga füvek a homokon,
csontos öreg nő ez a szél,
a tócsa ideges barom,
a tenger nyugodt, elbeszél.

Dúdolom halk leltáromat.
Hazám az eladott kabát,
buckákra omlott alkonyat,
nincs szivem folytatni tovább.

Csillan a nyüzsögő idő
korallszirtje, a holt világ,
a nyírfa, a bérház, a nő
az áramló kék égen át.

I praise you with grief, with joy

I praise you with grief, with joy;
I care for you with devotion,
I guard you with imploring hands,
with wheat fields, with clouds.

Your pacing is a *diminuendo*,
my rampart against you is perpetual collapse,
I sway in the shadow of the ruin,
I enfold myself in your breath.

It matters not if you love me or not,
if our hearts commune with each other;
I see you, I hear you and I sing you,
I answer you to God.

The forest stretches in the dawn,
it extends its all-embracing arms,
it plucks the light off the sky,
and wraps it with its loving heart.

Áldalak búval, vigalommal

Áldalak búval, vigalommal,
féltelek szeretnivalómmal,
őrizlek kérő tenyerekkel:
búzaföldekkel, fellegekkel.

Topogásod muzsikás romlás,
falam ellened öröök omlás,
düledék-árnyán ringatózom,
leheletedbe burkolózom.

Mindegy, szeretsz-e, nem szeretsz-e,
szívemhez szívvvel keveredsz-e,
látlak, hallak és énekellek,
Istennek tégedet feellek.

Hajnalban nyújtózik az erdő,
ezer ölelő karja megnő,
az égről a fényt leszakítja,
szerelmes szívére borítja.

Put your hand

On my forehead
put your hand,
as if it were my hand.

Guard my life
like an executioner,
as if it were your life.

Love my heart
as if it were good,
as if it were your heart.

Tedd a kezed

Tedd a kezed
homlokomra,
mintha kezed
kezem volna.

Úgy őrizz, mint
ki gyilkolna,
mintha éltem
élted volna.

Úgy szeress, mint
ha jó volna,
mintha szívem
szíved volna.

[Light memories, where have you gone?]

Light memories, where have you gone?
My heart is heavy, I almost sob.
I cannot live without you anymore,
everything slips through my fingers.

I would deserve a little play
— flutter forth, you weak snowflakes!
Memories, little lead soldiers,
whom I longed for so much
and whose bayonets I would straighten
— Turks, Boers, gather round me!
Little cannons, you too stand up in order!
My heart is heavy. Defend me well!

[Könnyű emlékek, hová tűntetek?]

Könnyű emlékek, hová tűntetek?
Nehéz a szívem, majdnem zokogok.
Már nem élhetek meg nélkűletek,
már nem fog kézen, amit megfogok.

Egy kis játékot én is érdemelnék
– libbenjetek elő, ti gyöngé pillék!
Emlékek, kicsi ólomkatonák,
kikért annyira sóvárogtam én
s akiknek egyengettem szuronyát –
törökök, búrok, gyűljetek körém!
Kis ágyúk, ti is álljatok föl rendben!
Nehéz a szívem. Védjetek meg engem!

The sea merely came

The blue beam
between the two poles of your breast
——— The acrobat's dream stands on it.

The clouds unravelled away,
so you wish you could take off,
and I already searched for you in the far ends.

My dream already flies
with the breath of calm, deep waters.
And the tasty pinecones keep falling
from the lonely, large pine trees.
And also the tallest grasses,
they already have well grown on the hills;
in their hearts, beautiful, green fires burn.

The tired beetles find their way home
when the evening falls,
and the Lord, with open hands,
knee-deep in the babbling peace,
stands at the end of their path...

But I am not tired, my dear —
the sea merely came to my doorstep.

Csak a tenger jött el

Melled két pólusa közt a kék sugár
— A kötéltáncos álma áll azon.

A felhő elfoszlott, hogy föllebeghess
és én már túlsokat kerestelek —
Nyugodt, mély vizek leheletével száll már az
enyém
s magányos, nagy fenyőmről hullong a jóhúsú
toboz.

S a legmagasabb füvek is kinőttek már a dom-
bon,
szívükben szép, zöld tüzek égnek,
hogy az elfáradt bogarak mind hazatalálnak,
ha esteledik

S az Úr
nyitott tenyérrel, térdig csobogó nyugalom-
ban
ott áll az útjuk végén...

De én nem vagyok fáradt, kedvesem
— Csak a tenger jött el a küszöbömig.

The leaves in the tree

The leaves in the tree
slowly swing.
They are already crooked,
yellow, soft and drooping.

Amongst them a silent bird
moves up and down,
as if the tree were its cage.

Just so my soul too
keeps pacing inside me,
a muteness moving
from branch to branch.

I might be able to fly away
— I don't dare.
The twig bends and quivers,
the muteness awaits and paces.

A fán a levelek

A fán a levelek
lassan lengenek.
Már mind görbe, sárga
s konnyadt, puha.

Egy hallgatag madár
köztük föl-le jár,
mintha kalitkája
volna a fa.

Így csinál lelkem is.
Jár-kel bennem is,
ágrol-ágra lépked
egy némaság.

Szállhatnék — nem merek.
Meghajlik, remeg
a gally, vár és lépked
a némaság.

You turned me into a child

You turned me into a child.
 In vain the pain made me grow
 through thirty creaking winters.
 I don't know how to walk or sit still;
 my limbs drag or push me towards you.

I keep you in my mouth like a dog its puppy
 and I'd run away so they won't drown you.
 The years that destroyed my fate
 pour down on me at every moment.

Feed me, look at me: I am hungry.
 Tuck me in: I am cold.
 I am clueless: take care of me.
 Your absence keeps blowing across
 like a draught²⁶ in the house.
 Talk to me — let the fear leave me.

You looked at me and I dropped everything.
 You listened and my voice faltered.
 Make me not so inexorable like this,
 so that I know how to live and die alone!

My mother beat me up
 — I lay down on the doorstep.
 I would have hidden myself: impossible:
 stone underneath me and void above.
 Oh I wish I could fall asleep!
 I knock at your house.

There are many unfeeling men alive
 who nonetheless shed tears like me.
 I love you very much because
 I was able to love myself very much with you.

²⁶American English *draft*.

Gyermekké tettél

Gyermekké tettél. Hiába növesztett
harminc csikorgó télen át a kín.
Nem tudok járni s nem ülhetek veszeg.
Hozzád vonszolnak, löknek tagjaim.

Számban tartalak, mint kutya a kölykét
s menekülnék, hogy meg ne fojsanak.
Az éveket, mik sorsom összetörték,
reám zúdítja minden pillanat.

Etess, nézd — éhezem. Takarj be — fázom.
Ostoba vagyok — foglalkozz velem.
Hiányod átjár, mint huzat a házon.
Mondd, — távozzon tőlem a félelem.

Reám néztél s én mindenent elejtettem.
Meghallgattál és elakadt szavam.
Tedd, hogy ne legyek ily kérlelhetetlen;
hogy tudjak élni, halni egymagam!

Anyám kivert — a küszöbön feküdtem —
magamba bujtam volna, nem lehet —
alattam kő és üresség fölötttem.
Óh, hogy alhatnék! Nálad zörgetek.

Sok ember él, ki érzéketlen, mint én,
kinek szeméből mégis könny ered.
Nagyon szeretlek, hisz magamat szintén
nagyon meg tudtam szeretni veled.

Ever since

Ever since I caught sight of you,
the sun shines down on me more beautifully,
and since then the little nightingale
sings a hundredfold more beautifully.

Only your red lips keep mute
and no smile blooms on them;
I am the shadow of myself
for I may not kiss you.

Ever since I caught sight of you,
the fields are more fragrant,
and since then the proud rose bush
stands without prickles.

Only your soul became chillier,
only your heart became prouder
and my love kindled
the embers of despair.

Ever since I caught sight of you,
a sky of eternal spring has blossomed,
and since then no small bird
has been held captive by a little girl.

Only you held me as a prisoner,
and only my heart is all wounds;
with your name on my lips I die!
— so sweeter.

Amióta

Amióta megláttalak,
szebben süt a nap le rám
és azóta százszor szebben
dalol a kis csalogány.
csak a piros ajkad néma

s mosoly rajta nem fakad,
saját magam árnya vagyok,
hisz csókolnom nem szabad.

Amióta megláttalak,
illatosabb a mező
és azóta tövis nélkül
áll a büszke rózsatő.
Csak a lelked lett fagyosabb,
csak a szíved lett büszke
s szerelmemtől lobbant lángra
a kétségeesés üszke.

Amióta megláttalak,
örök tavasz ég virul
és azóta kis madarat
kis leány nem tart rabul.
Csak te tartasz foglyul engem
s csak a szívem csupa seb;
a neveddel ajkaimon
halok meg! — úgy édesebb.

For Flora

Now, I must ponder this:
if you don't love me,
I could put out my costly coal,
I could close my tired eyes.

Because it is good to be dead.
I might be glad if you didn't love me so.
I would go out and sit next to
the white-foamy green skies,
the chattering clouds of stars,

on the shores of tranquility,
on a cutbank of non-empty space,
to contemplate the worlds
like flowers on a bush.

When I was a ship apprentice covered in soot
on the rattling towboat Tatar,
one fine summer day that I was idle
like someone studying joy,

I was admiring the Danube overflowing,
swaying leafy branches,
swerving so many ripples,
carrying away and nibbling boards,

so many pretty shimmering melons in
the yellow flood, that you wouldn't believe it
and I wouldn't believe it either maybe,
if I were not telling you.

[...]

Flórának

Most azon muszáj elmerengnem:
hogy ha te nem szeretnél engem,
kiolthatnám drága szenem,
lehunyhatnám fáradt szemem.

Mert jó meghalni. Tán örülnék,
ha nem szeretnél így. Kiülnék
a fehérhabú zöld egek,
fecsegő csillagfellegek

mellé a nyugalom partjára,
a nem üres űr egy martjára,
szemlélni a világokat,
mint bokron a virágokat.

Hajósinas koromban, nyáron,
a zörgő, vontató Tatáron,
egy szép napon munkátlanul,
mint aki örömot tanul,

bámultam a Dunát, megáradt,
libegtetett leveles ágat,
úgy kanyarított sok fodort,
deszkát harapdált és sodort

olyan sok szép villogó dinnyét
a sárga ár, hogy el se hinnéd
és én se hinném el talán,
ha nem tenéked mondanám.

[...]

[...]

[...]

Piros almák is ringatóztak,
zöld paprikák bicegve úsztak,
most ez, majd az lett volna jó.
S állt és bólintott a hajó.

Ilyen lenne az ūri szemle.
Milyen szép! - bólintva mindenre,
meglátnám, milyen kéken ég
az ég, mely hozzád illenék.

Mert a minden ség ráadás csak,
az élet mint az áradás csap
a halál partszegélyein
túl, ūrok, szívek mélyein

túl, túl a hallgatag határon,
akár a Duna akkor nyáron...
Mert szeretsz s nyugton alhatom,
neked én be is vallhatom

az elmulástól tetten érten,
hogy önmagamba én se fértem,
a lelkem azért közvagyón
s azért szeretlek ily nagyon.

They say

I was born with a knife in hand
— they say: 'It's a poem.'
I did take up a dip pen,
as the knife wasn't enough:
I was then born a man.

If one wanders sobbing
with passionate loyalty,
they say: 'He is in love.'
Oh call me to your lap, tearful simplicity!
I am just playing with you.

I don't remember and I don't forget.
They say: 'How is that possible?'
As what drops to the ground remains,
you find it if I don't.

The earth fills me and the sea crushes me:
they say that I am dying.
One hears so many kinds of things
that I just keep mum about them.

Azt mondják

Mikor születtem, a kezemben kés volt –
azt mondják, ez költemény.

Biz tollat fogtam, mert a kés kevés volt:
embernek születtem én.

Kiben zokogva bolyong heves hűség,
azt mondják, hogy az szeret.
Óh híj öledbe, könnyes egyszerűség!
Csupán játszom én veled.

Én nem emlékezem és nem felejtek.
Azt mondják, ez hogy lehet?
Ahogy e földön marad, mit elejtek, –
ha én nem, te megleled.

Eltöm a föld és elmorzsol a tenger:
azt mondják, hogy meghalok.
De annyi mindenfélét hall az ember,
hogy erre csak hallgatok.

József Attila

He was cheerful and good, and perhaps
stubborn when his truths were challenged.
He liked to eat and, somehow,
he was also compared to a god.
From a Jewish physician he received a coat,
and his relatives thusly named him:
I-Won't-See-You-Here-Again.
In the Greek Orthodox church
he found no peace, only priests.
His demise was a national loss.

But, well, don't be sad.

József Attila

Vidám és jó volt s tán konok,
ha bántották vélt igazában.
Szeretett enni s egyben másban
istenhez is hasonlitott.
Egy zsidó orvostól kapott
kabátot és a rokonok
úgy hívták: Többé-itt-ne-lássam.
A görög-keleti vallásban
nyugalmat nem lelt, csak papot —
országos volt a pusztulásban,
no de hát ne búsuljatok.

Glossary

A

abban *az* ‘that’ + iness. *-ban* ‘in’

ablakok *ablak* ‘window’ + pl. *-ok*

adott vb. *ad* ‘to give’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef.

ahhoz *az* ‘that’ + allat. *-hoz* ‘towards’

ahogy *az* ‘that’ + *hogy* → ‘as, as soon as’

ahol art. *az* + interr. adv. *hol* ‘where?’

ajkad arch. *ajk* ‘lip’, syn. *ajak* + 2nd pers. sg. single-poss. *-d*

ajkaimon arch. *ajk* ‘lip’, syn. *ajak* + 1st pers. sg. poss. mult.-poss. *-aim* + super. *-on* ‘on’

akár lit. ‘just like’

akárhogyan lit. *akár* ‘just like’ + *hogyan* ‘how’ → ‘anyway, anyhow, whatever’, alt. *akárhogy*

akarja vb. ‘to want’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. *-ja*

akarod vb. *akar* ‘to want’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def. *-od*

aki conj. ‘who’

akik pron. *aki* ‘who’ + pl. *-k*

akiket pron. *aki* ‘who’ + pl. *-k* + acc. *-et*

akinek pron. *aki* ‘who’ + attr. poss. *-nek*

akiknek pron. *aki* ‘who’ + pl. *-k* + attr. poss. *-nek*

alatt post. *al-* ‘lower part, below’ + locat. *-att*

alattam post. *al-* ‘lower part, below’ + locat. *-att* + poss. *-a* + 1st pers. sg. *-m* → ‘under me’

alhatnék vb. *alszik* ‘to sleep’ → ‘to fall asleep’ + pot. 1st pers. sg. cond. indef. *-hatnék*

alig adv. ‘barely’

alkonyat *alkony* ‘dusk, twilight, nightfall’ + noun-forming *-at*

alól al ‘lower part’ + obs. ablat. *-l* ‘from’

alusznak vb. *alszik* ‘to sleep’ → ‘to fall asleep’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-nak*

ami rel. pron. ‘which, that’

amíg adv. ‘as long as’; ‘until’ if followed by negated verb

amint az + mint ‘like’: ‘as soon as’, lit. ‘as’

amióta art. *az* + pron. *mi* ‘which, that’ + *óta* ‘since (a point in time)’

amire *ami* ‘that, which’ + subl. *-re* ‘onto’

amott adv. ‘there, over there, far away’

ampát *ampa* ‘bucket’ + acc. *-t*

annak art. *az* ‘that’ + attr. poss. *-nak* → *annak*

annyi pron. ‘so much, so many’

annyira pron. *annyi* + subl. *-ra* ‘on[to]’ → adv. ‘so much’

anyám *anya* ‘mother’ + 1st pers. sg. poss. single-poss. *-m*

anyja *anya* ‘mother’ + 3rd pers. sg. poss. single-poss. *-ja*

anykára *anyó* ‘elderly woman’ + dim. *-ka* (term of endearment; rare. term of address to the wife by her husband in old age) + subl. *-ra* ‘on[to]’

apja *apa* ‘father’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-ja*

arany ‘gold, golden’

aranykeretben *arany* ‘gold’ + *keret* ‘frame’ + iness. *-ben* ‘in’

asztalomat *asztal* ‘table’ + 1st pers. sg. single-poss. poss.

-om + acc. *-at*

asszony ‘lady’

autó ‘car’

azért art. *az* ‘that’ + causal *-ért* → adv. ‘for that reason, that is why’

azon art. *az* ‘that’ + super. *-on* → ‘on (that manner)’

azóta art. *az* ‘that’ + *óta* ‘since’ → ‘since then’

azt *az* ‘that’ + acc. *-t*

Á

ág ‘branch’ + acc. *-at*

ágra *ág* ‘branch’ + subl. *-ra* ‘onto’

ágról *ág* ‘branch’ + delat. *-ról* ‘off, from’

ágy ‘bed’

ágyban ‘bed’ + iness. *-ban* ‘in’

ágyúk *ágyú* ‘cannon’ + pl. *-k*

áhit vb. ‘to wish (for smth.)’

áldalak vb. *áld* ‘to bless, to praise’ + 1st pers. sg. ind. pres.

2nd obj. *-alak*

áll vb. ‘to stand’

állatnak vb. *áll* ‘to stand’ + noun-forming *-at* → *állat* ‘animal’ + dat. *-nak*

álljatok vb. *áll* ‘to stand’ + 2nd pers. pl. informal subj.

álllok vb. *áll* ‘to stand’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ok*

álma *áлом* ‘dream’ + 3rd pers. sg. single-poss. ‘his’

álmaiban *áлом* ‘dream’ + 2nd pers. sg. inform. poss. *-a* + poss. pl. *-i* + iness. *-ban* ‘in’ → *álmaiban*

álmaim *áлом* ‘dream’ + 1st pers. sg. poss. *-a* + poss. pl. *-i* + 1st pers. sg. pers. *-m*

álmaimban *áлом* ‘dream’ + 1st pers. sg. poss. *-a* + poss. pl.

-i + 1st pers. sg. pers. *-m* + iness. *-ban* ‘in’ → *álmaimban*

álmot *áлом* ‘dream’ + acc. *-ot*

álmukban *áлом* ‘dream’ + 3rd pers. pl. single-poss. poss. *-uk* + iness. *-ban* ‘in’

ám poetic, interj. contrad. ‘but’

ár ‘price, value’, ‘flood, tide, flow (as opposed to ebb)’

áramló vb. *áramlik* ‘to flow, stream’ + pres. part. *-ó*

árnyak *árny* ‘shadow’ + nom. pl. *-ak*

árnyat *árny* ‘shadow’ + acc. *-t*

árnyán *árny* ‘shadow’ + adess. ‘in’

árnyát *árny* ‘shadow’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-a* + acc. *-t* → *át*

árnyukon *árny* ‘shadow’ + 3rd pers. pl. single-poss. poss. *-uk* + super. *-on* ‘on’

árultam *áru* ‘good, merchandise’ + vb.-forming *-l* → ‘to sell, peddle, deal in’ + 1st pers. sg. ind. past *-tam*

át adv. or prep. rare ‘across, over, through’

átjár vb. pref. *át-* ‘through, across’ + vb. *jár* ‘to walk, to pass by’, ‘to dance’, ‘to visit, go about (repetitive actions)’ etc. + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

B

babrált vb. *babrál* ‘to fiddle’

baltája *balta* ‘axe’ + 3rd pers. sg. sing. single-poss. *-ja*

- bambát** *bamba* ‘dim-witted, fool’ + acc. *-at*
- barátom** *barát* ‘friend’ + 1st pers. sg. single-poss. poss. *-om*
- barom** arch. ‘head of cattle’
- bámultam** vb. *bámul* ‘to admire, to gaze upon’ + 1st pers. sg. ind. past indef.
- bánat** vb. *bán* ‘to be bothered’ + noun-forming *-at* → ‘sorrow, grief’
- bánni** vb. *megbán* ‘to regret’: perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *bán* ‘to mind (negatively), to be bothered’
- bánt** vb. *bán* ‘to be bothered’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- bántasz** vb. *bán* ‘to be bothered’ + caus. *-t* → ‘to hurt’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef.
- bántották** vb. *bán* ‘to mind (negatively), to be bothered’ + caus. *-t* → *bánt* ‘to hurt’, inf. *bántani* + 3rd pers. pl. ind. past *-ták*
- bántottalak** vb. *bán* ‘to mind (negatively), to be bothered’ + caus. *-t* → *bánt* ‘to hurt’, inf. *bántani* + 1st pers. sg. ind. pres. 2nd obj.
- bármikor** *bár* ‘any’ + adv. *mikor* ‘when’ → ‘any time’
- bársonyon** *bársony* ‘velvet’ + super. *-on* ‘on (that manner)’
- bátyám** *bátya* dated ‘uncle’ + 1st pers. sg. poss. single-poss. *-am*
- behallatszik** vb. pref. *be-* ‘inwardly’ + vb. *hall* ‘to hear’ + caus. *-at* + vb.-forming *-szik* → ‘to cause to sound in’
- behallik** syn. *behallatszik*
- bekopog** vb. pref. *be-* ‘inwardly’ + vb. *kopog* ‘to knock’
- belehalt** vb. pref. *bele-* ‘into’ + vb. *hal* ‘to die’ → ‘to die from (smth, smb)’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.
- belénk** pron. *belé* (folksy, syn. *bele*) ‘into him’ + 1st pers. pl. → ‘with us, into us’
- belőled** pron. *belőle* ‘out of him’ + 2nd pers. sg. *-d*
- belül** ‘inside’
- benn** adv. ‘inside’. Syn. *bent*
- bennem** pron. *benne* ‘inside smth, smb’ + 1st pers. sg. pers. *-m*

bent adv. ‘inside’

benyúl vb. pref. *be-* ‘inwardly’ + vb. ‘to reach in smth to take smth’

békés *béke* ‘peace’ + adj.-forming *-s* → ‘peaceful’

békességet *béke* ‘peace’ + abst. noun-forming *-ség* + acc. *-et*

bérház *bér* ‘rental’ + *ház* ‘house’ → ‘tenement’

bilincseket *bilincs* ‘handcuff, shackle’ + pl. *-ek* + acc. *-et*

biz adv. ‘indeed’

bizonyosabbat adj. *bizonyos* ‘certain’ + comp. *-abb* ‘more’ + acc. *-t*

bíztam vb. *bíz* ‘to entrust smth (to smb)’

bocsánatot *bocsánat* ‘pardon’ + acc. *-ot*

bogai *bog* ‘knot’ + 3rd pers. sg. poss. mult.-poss. *-ai*

bogarak *bogár* ‘beetle’ + pl. *-ak* → *bogarak*

bogáncsokat *bogáncs* ‘thistle’ + pl. *-ok* + acc. *-at*

bokra *bokor* ‘shrub, bush’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-a*

bokron *bokor* ‘shrub, bush’ + super. *-on* ‘on’

boldogságot adj. *boldog* ‘happy’ + noun-forming *-ság* (state of being) + acc. *-ot*

bolond adj. ‘silly, foolish’

bolyong vb. ‘to wander’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

borítja vb. *borít* ‘to cover’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*

buckákra *bucka* ‘dune’ + subl. sg. *-ra* ‘onto, to’

bujtam vb. *bújik* ‘to hide’ + 1st pers. sg. ind. past indef.

burkolózom vb. *burkol* ‘to wrap, cover’ + freq.-reflex. *-ózik* → inf. *burkolózik* ‘wrap oneself’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ózom*

búrok *búr* ‘Boer’ + pl. *-ok*

búsuljatok *bú* ‘sorrow’ + adj.-forming *-s* + vb.-forming *-ul* → vb. *búsul* ‘to be sad’ (obs. ‘to be angry’) + 2nd pers. pl. ind. pres. *-jatok*

búval lit. *bú* ‘sorrow, grief’ + instr. *-val* ‘with’

búzaföldekkel *búza* ‘wheat’ + *föld* ‘land, field’ + pl. *-ek* + instr. *-kel*

büszke adj. ‘proud’

C

cella ‘cell’

cementfalak *cement* ‘cement’ + *fal* ‘wall’ + pl. -*ak*

csak adv. ‘only, merely, just’

csalogány poet. ‘nightingale’, syn. *fülemüle*

csend ‘silence’. alt. *csönd*

csendhez ‘silence’ + allat. -*hez* ‘to’

csiklándani lit. *csiklánd*, syn. *csikland* + vb. ending ‘to tickle (playful courtship)’

csikorgó vb. *csikorog* ‘to creak, to squeak’ + pres. part. -*ő*

csikó ‘foal’

csillag ‘star’

csillagfellegek *csillag* ‘star’ + lit. *felleg* ‘cloud’ + pl. -*ek*

csillagok *csillag* ‘star’ + pl. -*ok*

csillan vb. ‘to sparkle, glitter’ + 3rd pers. sg. ind. pres.

csillognák vb. *csillog* ‘to glitter’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

csilló vb. *csillog* ‘to glitter’ + adj.-forming -*o* → *csilló*; usually *csillogó*

csinál vb. ‘to do, to make’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

csobogó vb. *csobog* ‘to splash, to babble (water flowing)’ + pres. part. -*ő*

csodáltam *csoda* ‘miracle’ + vb-forming -*l* → ‘to admire’ + 1st pers. sg. ind. past

csontos *csont* ‘bone’ + adj.-forming -*os*

csókolnom vb. *csókol* ‘to kiss’ + 1st pers. sg. ind. pres. def.

csönd ‘silence’, alt. *csend*

csöndes adj. sg. ‘silent’, alt. *csendes*

csendesen adj. *csendes* ‘silent, quiet’ + super. -*en* ‘on’ → adv. ‘silently, quietly’

csörömpölés vb. *csörömpöl* ‘to clank’ + vb. noun-forming -*és* → ‘clanking’

csősz ‘field-keeper, guard (fig.)’

csupa ‘all, mere, pure’

csupán *csupa* ‘all, mere, pure’ + deadj. adv.-forming suffix
-n → ‘merely, only’

D

dalol vb. ‘to sing’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

dalt *dal* ‘song’ + acc. -t

darab ‘piece (self-contained, not as a fraction of smth, like in the theatre)’

darabokra adv. *darab* ‘piece, chunk (self-contained)’ + pl. -ok + subl. -ra ‘on[to]’

de adv. ‘how!’ || conj. ‘but, surely’ **deszkát** *deszk* ‘board’ + acc. -át

determinált Latin *determinare* + vb.-forming -ál ‘to determine’ + past part. -t

dél ‘noon, south (sg.)’

dicső lit. ‘heroic, glorious’

dinnyét *dinnye* ‘melon’ + acc. -t

divatos *divat* ‘fashion’ + adj.-forming -os

dobálják vb. *dob* ‘to throw’ + repetitive -ál + 3rd pers. pl. ind. pres. def. -ják → ‘to throw repeatedly’

dolog ‘thing’

dombon *domb* ‘hill, mound’ + super. -on ‘on’

dorombol vb. ‘to purr (cat)’, lit. ‘to rumble’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

döngenek vb. *döng* ‘to bang, batter’ + arch. 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

dönts vb. *dönt* ‘to decide about or on smth’, || ‘to fell (a tree), to topple’ + 2nd pers. sg. informal subj. indef.

döntöd perfect. vb. pref. *el-* + vb. *dönt* ‘to decide’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def.

dörgölődzik vb. ‘to press against’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

dörmög vb. ‘to rumble (bear), to grumble (person)’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

drága adj. ‘expensive’

düdedék lit. ‘ruin, rubble, wasteland’

dúdolom vb. *dúdol* ‘to hum’ + 1st pers. sg. ind. pres. def. -om

E

e poetic abbrv. *eme*, *ez* ‘this’

ebbe *ez* ‘this’ + illative -be ‘into (the inside of)’ → ‘in this’

ebed noun. *eb* ‘dog’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. → ‘your dog’

egek *ég* ‘sky’ + pl. -ek

egekre *ég* ‘sky’ + pl. -ek + subl. -re ‘onto’

egeret *egér* ‘mouse’ + acc. -et → *egeret*

egyet *ég* ‘sky’ + acc. -et → *egyet*

egész adj. ‘complete, whole, healthy’ || adv. ‘wholly’

egészet *egész* ‘whole, healthy, complete’ + acc. -et

egy ‘one’

egyben-másban pron. *egymás* + iness. -ben/-ban ‘in’ → ‘in some ways’

egyedül *egy* ‘one’ + noun-forming -ed + adv.-forming -ül → ‘alone’

egyengettem vb. *egyenget* ‘to straighten’ + 1st pers. sg. ind. past

egyet *egy* + acc. -t

egymagam pron. ‘alone’ + 1st pers. sg.

egymás pron. ‘each other, each one another’

egymásról pron. *egymá* ‘each other, each one another’ + delat. -ról ‘off, from’

egymáson pron. *egymás* ‘each other, each one another’ + super. -on ‘on’

egyik *egy* ‘one’ + 3rd pers. pl. mult. poss. -ik ‘of’

egyszerre adv. *egyszer* ‘at once’ + abl. -re ‘onto’

egyszerű *egy* ‘one’ + -szerű ‘-like’ → ‘plain, simple, unadorned, humble (< 1945)’

együtt *egy* ‘one’ + locat. -ütt → ‘in the company of, together, with’

ejh interj. ‘eh’

el adv., conj. ‘afar, far away’ || *el nem* + past. part. || perf.

vb. pref.

eladott vb. *elad* ‘to sell (complete transaction)’ + past part. -ott

elakadt vb. *elakad* ‘to falter, to get stuck, to stop’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.

elalszik perfect. vb. pref. *el-* + vb. *alszik* ‘to sleep’ → ‘to fall asleep’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

elalszol vb. pref. *el-* ‘away’ + vb. *alszik* ‘to sleep’ → ‘to fall asleep’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef.

elbeszél *el-* adv., conj. ‘afar, far away’ + *beszél* ‘to speak, to talk’ → lit. ‘to narrate’

elegét *eleg* ‘enough’ + acc. -et || adv. ‘quite, rather, fairly’

eleitől *elei* ‘beginning, start’ + ablat. -től ‘without, from’

elejt ‘to drop’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

elejtettem vb. *elejt* ‘to drop’ + 1st pers. sg. ind. past indef.

elfárad perfect. vb. pref. *el-* + vb. *fárad* ‘to tire, to be tired’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

elfoszlott perfect. vb. pref. *el-* + vb. *fözslik* ‘to vanish, unravel’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.

elhull perfect. vb. pref. *el-* + vb. *hull* ‘to fall’

elidőz vb. perf. pref. ‘el-’ + *idő* ‘time’ + vb.-forming -z → ‘to tarry, linger’

ellened post. *ellen* ‘against’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. -ed ‘your’

elmerengnem lit. formal, perfect. vb. pref. *el-* + vb. *mereng* ‘to ponder, to mull over smth’ + inf. 1st pers. sg.

elmerítem vb. perf. pref. ‘el-’ + *merít* ‘to submerge, to dip, to plunge, to sink’ || ‘to draw a liquid, to scoop, to drain’, fig. ‘to take from a source (material)’ + 1st pers. sg. ind. pres. def.

elmondom vb. *elmond* ‘to tell’ + 1st pers. sg. ind. pres. def. -om

elmorzsol perfect. vb. pref. *el-* + vb. *mörzsöl* ‘to crumble’

elmosolyodnak vb. pref. *el-* + *mosoly* ‘smile’ → ‘the process of smiling’ + vb.-forming -odik ‘to become smth’ (here ‘smile’) + 3rd pers. ind. pres. indef. → ‘they start to smile’

elnézem vb. pref. *el-* ‘continuity over a long time’ + vb. *nez* ‘to look at’

eloldja vb. pref. *el-* ‘away’ + vb. *old* ‘to unbind’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *ja*

elő vb. pref. ‘front, foreground (action)’

előtt *elő* ‘the front part of smth’ + locat. *-tt* ‘in front of, ahead of, before, prior to’

elpirulsz perfect. vb. pref. *el-* + vb. *pirul* ‘to blush’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. *-sz*

elromoljanak perfect. vb. pref. *el-* + vb. *romlik* ‘to break down, to deteriorate’ + 3rd pers. pl. subj. indef. *-janak*

eltöm vb. perf. pref. ‘el-’ + vb. *töm* ‘to fill, to stuff’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

elüt vb. pref. *el-* ‘away’ + vb. *üt* ‘to hit’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

elvegyültem perfect. vb. pref. *el-* + vb. *vegyüll* ‘to mix, blend’ + 1st pers. sg. ind. past. *-tem*

ember ‘person’

embernek *ember* ‘person’ + (dat. *-nek* ‘to, for, as’ || attr. poss. *-nek*)

emlék ‘memory’

emlékezem *emlék* ‘memory’ → vb. *emlékezik* ‘to remember, to recall’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef.

emlékezés *emlék* ‘memory’ → vb. *emlékezik* ‘to remember, to recall’ + deverb. noun-forming *-és* → ‘recollection, remembrance, reminiscence’

engem pron. *én* ‘I’ + acc. → ‘me’

enni inf. of *essik* ‘to eat’

enyhe *enyh* ‘light, mild, tender, faint’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-e* ‘of’

enyém *én* ‘I’ + 1st pers. sg. single-poss. *-em* → ‘mine’

erdő ‘forest’

erdőn *erdőn* ‘forest’ + iness. *-n* ‘in’

erejébe *erő* ‘force, power, strength’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-je* + illative *-be* ‘into (the inside of)’

erre pron. *ez* ‘this, it’ + subl. sg. *-re* ‘onto, to’

- esőt** vb. *es*, inf. *esik* ‘to fall’ + pres. part. *-ő* + acc. *-t*
est arch. ‘(in the) evening’
este arch. ‘(in the) evening’ (syn. *est*) || noun ‘evening’
esteledik *este* ‘evening’
eszem vb. *esz* ‘to eat’, rare without verbal pref., inf. *enni* +
 1st pers. sg. ind. pres. def. *-em* → *eszem*
etess vb. *eszik* ‘to eat’ + causal *-etet* *-tet* → *etet* ‘to feed’ +
 2nd pers. sg. subj. indef.
ezer pron. ‘anything, nothing (negative context)’
ezért conj. ‘therefore’
ezt *ez* ‘this, it’ + acc. *-t*

É

- ébren** adv. ‘awake’
édes adj. ‘sweet’
édesebb comp. ‘sweeter’
ég ‘sky’ || vb. ‘to burn, to be lit’ + 3rd pers. sg. ind. pres.
 indef.
égen *ég* ‘sky’ + super. *-en* ‘on’
égnek vb. ‘to burn, to be lit’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.
égre *ég* ‘sky’ + subl. sg. *-re* ‘onto’
égről *ég* ‘sky’ + delat. *-ől* ‘from, about, off’
éj ‘night’
éjben poetic *éj* ‘night’ + iness. *-ben* ‘in’
éjjel poetic *éj* ‘night’ + instr. *-vel* ‘with’ → *éjjel*
éjjelt *éjjel* ‘(with the) night’ + acc. *-t*
éjszaka *éj* ‘night’ + *szaka* ‘period of’ → ‘at night, night-
 time, night’
él vb. *él* ‘to live’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
él-e vb. *él* ‘to live’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. + polar
 interr. *-e*
életet *élet* ‘life’ + acc. *-et*
élénken vb. *él* ‘to live, exist’ + rare adj.-forming *-énk* + su-
 per. *-en* ‘on’ → ‘lively’
élhetek vb. *él* ‘to live’ + pot. 1st pers. sg. ind. pres. indef.
élni vb. *él* ‘to live’ + inf.

élted vb. *él* ‘to live’ + 2nd pers. sg. inform. ind. past. indef.

éltem vb. *él* ‘to live’ + 1st pers. sg. ind. past

én pron. ‘I’

énekellek vb. *énekel* ‘to sing’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. 2nd obj.

éppolyan pref. *épp-* ‘exactly’ + arch. pron. *oly* ‘such, so’ + deadj. adv.-forming *-an* → adv. ‘the same kind, just as, just like’

érdemelnék vb. *érdemel* ‘to merit, deserve’ + 1st pers. sg. cond. pres. indef. *-nék*

ért vb. *ért* ‘to reach’, arch. ‘to touch’, fig. ‘to understand’ + 3rd pers. sg. past indef.

érte pron. ‘for him, her, it’.

értem *ért* vb. *ért* ‘to reach’, arch. ‘to touch’, fig. ‘to understand’ + 1st pers. sg. ind. pres. def.

érez vb. ‘to feel, smell, taste’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

éreztem vb. *érez* ‘to feel’, 1st pers. sg. past def.

érzed vb. *érez* ‘to feel’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def.

érzelmek *érzelm* ‘emotion, feeling’ + pl. *-ek*

érzem vb. *érez* ‘to feel’ + 1st pers. sg. ind. pres. def.

érzéketlen vb. *érez* ‘to feel’ + privative *-etlen*

éhezem vb. *éhezik* ‘to starve, to yearn (fig.)’ + 1st pers. sg. ind. pres. def.

éveket *év* ‘year’ + pl. *-ek* + acc. *-et*

F

fa ‘tree’

fadobálók *fa* ‘tree’ + vb. *dob* ‘to throw’ + repetitive *-ál* + pl. *-ók*

fagy ‘frost’

fagyos adj. ‘chilly, wintry, icy’

fagyosabb adj. *fagyos* ‘chilly, wintry, icy’ + comp. *-abb* ‘more’

fakad vb. ‘to arise, to originate’, ‘to blossom’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

falam *fal* ‘wall’ + 1st pers. sg. poss. single-poss. *-am*

- favágókat** *fa* ‘tree’ + *vágó* ‘cutter’ + pl. *-k* + acc. *-at*
- fájdalom** vb. *fáj* ‘to ache, to hurt’ + noun-forming *-dalom* → ‘pain, grief, sorrow’
- fájlalom** vb. *fáj* ‘to hurt’ + vb.-forming *-lal* → lit., arch. ‘to regret’ + 1st pers. sg. ind. pres. def.
- fákra** *fa* ‘tree’ + pl. *-k* + subl. *-ra* ‘onto’ → *fákra*
- fán** *fa* ‘tree’ + inness. *-n* ‘in’
- fáradt** vb. *fárad* ‘to tire’ + past. part. *-t*
- fáradtan** vb. *fárad* ‘to tire’ + past. part. *-t* + adv.-forming *-an* → ‘tiredly, wearily’
- fát** *fa* ‘tree’ + acc *-t*
- fázom** vb. *fázik* ‘to be/feel cold’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef.
- fecsegő** vb. *fecseg* ‘to chatter’ + pres. part. *-ő*
- fegyvert** *fegyever* ‘weapon’ + acc. *-t*
- fehérhabú** *fehér* ‘white’ + *hab* ‘foam’ + adj.-forming for nouns *-ú*
- fejedben** *fej* ‘head’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. *-ed* ‘your’ + iness. *-ben* ‘in’
- fejsze** ‘axe’
- fejünk** *fej* ‘head’ + 1st pers. pl. single-poss. poss.
- fekszenek** vb. inf. *fekszik* ‘to lie (horizontally)’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-enek*
- fekszünk** vb. inf. *fekszik* ‘to lie (horizontally)’ + 1st pers. pl. ind. pres. indef. *-ünk*
- feküdtem** vb. inf. *fekszik* ‘to lie (horizontally)’ + 1st pers. sg. ind. past
- feledni** lit. vb. *feled* ‘to forget’, alt. *felejt*
- felejtek** vb. *felej* ‘to forget’ + 1st pers. sg. pres. indef.
- felelhetek** *fél* ‘human being’ + vb.-forming *-el* → vb. *felel* ‘to answer, reply’ + poten. 1st pers. sg. ind. pres. indef.
- felelek** vb. *felel* ‘to answer’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. 2nd obj.
- felém** post. *felé* ‘to[wards]’ + 1st pers. sg. poss *-m* → pron. ‘towards me’
- felhő** ‘cloud, danger, trouble’

- felhők** *felhő* ‘cloud, danger, trouble’ + pl. *-k*
- feljöjjön** vb. pref. *fel-* ‘upwards’ (see also *föl-*) + vb. *jön* ‘to come’ + 3rd pers. sg. subj. indef.
- felleg** lit. ‘cloud’
- fellegekkel** lit. *felleg* ‘cloud’ + pl. *-ek* + instr. *-kel*
- felnőttet** *felnőt* ‘grown-up, adult’ + acc. *-et*
- fenyőmről** *fenyő* ‘pine (tree)’ + 1st pers. sg. single-poss. *-m* + delat. *-ről* ‘off, from’
- föllebeghess** vb. pref. *fel-* ‘upwards’ (see also *föl-*) + vb. *lebeg* ‘to float (in the air)’ + 2nd pers. sg. inform. poten. subj.
- fönn** adv. alt. *fenn, fent* ‘above’
- félelem** vb. *fél* ‘to be afraid’ + noun-forming *-elem* → ‘fear’
- félnek** vb. *fél* ‘to fear, to be afraid of’ + 1st pers. sg. cond. indef.
- félni** vb. inf. *fél* ‘to fear, to be afraid of’
- féltelek** vb. *félt* ‘to fear for, care deeply for’ + 1st pers. sg. ind. pres 2nd obj. *-elek*
- féltem** vb. *fél* ‘to be afraid’ + acc. *-t* → vb. *félt* ‘to fear for smb’ + 1st pers. sg. ind. past def.
- fény** ‘light, glitter’, fig. ‘happiness, joy’
- fényc** *fény* ‘light’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-e*
- fényses** *fény* ‘light, glitter’ + adj.-forming *-es* → ‘bright’
- fénysesül** *fény* ‘light, glitter’ + adj.-forming *-es* → ‘bright’ + adv.-forming *-ül*
- fényseséggel** *fény* ‘light’ + adj.-forming *-es* ‘with, having’ → ‘bright’ + abst. noun-forming *-ség* → ‘brightness’ + instr. *-vel* ‘with’ (-gel after consonant *g*) → ‘with brightness’
- fénypben** *fény* ‘light, glitter’ + iness. *-ben* ‘in’
- fényplenek** *fény* ‘light’ + freq. vb.-forming *-lik*: ‘to glitter’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-ek*
- fiú** ‘boy’
- fizettem** vb. *fizet* ‘to pay’ (for smth *-ért*, smb *-nak/-nek*) + 1st pers. sg. ind. past
- fodort** *fodor* ‘ripple’, ‘ruffle’, ‘curl (hair)’ + acc. *-t*
- fog** vb. ‘to hold, capture, catch’ + 3rd pers. sg. ind. pres.

indef. || aux. vb. ‘to will’

fogad vb. ‘to receive’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

fogaskerekére *fogas* ‘tooth’ + *kerék* ‘wheel’: ‘cogwheel’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. -e + subl. -re ‘towards’

fogatlan *fog* ‘tooth’ + privative adj.-forming -*atlan* ‘-less’

foglak vb. aux. *fog* ‘to will’ + 1st pers. sg. ind. pres. 2nd obj. -*lak* ‘you’

foglalkozz vb. *foglalkozik* ‘to study, to take care of’ + 2nd pers. sg. inform. subj. indef.

foglyul vb. *fog* ‘to hold’ + noun-forming -*oly* → *fogly* ‘prisoner’ + essive -*ul* ‘as, with the intention of’

fogni vb. inf. *fog* ‘to will’

fogod aux. vb. *fog* ‘to will’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def. (e.g. *Meg fog bánni.*)

fogva post. ‘from, since’ (with ablat. -*tól*, -*től*), with implied continuity

fogsz aux. vb. ‘to will’ + 2nd pers. sg. inform. ind. pres. def.

fojtogatja vb. *fojtogat* ‘to choke, to strangle, to drown, to suffocate’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. -ja (see *fojt*)

fojtsanak emph. vb. pref. *meg-* + vb. *fojt* ‘to choke, to strangle, to drown’ + 3rd pers. pl. subj. indef.

folytatni inf. of *folytat* ‘to continue’

folyó vb. inf. *folyik* ‘to flow, go on’ + pres. part. -ó → ‘river’ || adj. ‘flowing, leaky, current’

fordul vb. ‘to spin, to turn around (loop)’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

forgács ‘chip (of split wood)’

forgót ‘windmill (toy, US pinwheel)’

föl adv. syn. *fel* ‘upwards’

foldek *föld* ‘earth, ground’ + pl. -ek

földön *föld* ‘earth, ground’ + super. -ön ‘on’

földre *föld* ‘earth, ground’ + subl. -re ‘onto’

fölkereshetnéd *föl-* ‘upwards’ + *keres* ‘to seek’: ‘to visit’ + pot. ‘may, might’ -*het* + 2nd pers. sg. ind. pres. cond. -ned, alt. *felkeres*

- fölálllok** *föl-* ‘upwards’ + vb. *áll* ‘to stand’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ok*, alt. *felálllok*
- földdeken** *föld* ‘earth, field’ + pl. *-ek* + super. *-en* ‘on’
- földtől** *föld* ‘earth’ + ablat. *-től* ‘without, from’
- fölfeslik** vb. pref. *föl-* ‘upwards’ + arch., poetic, vb. *feszlik* ‘to come unstitched’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- fölnéztem** vb. pref. *föl-* ‘upwards’ + vb. *néz* ‘to look’ + 1st pers. sg. past. def. *-tem*
- fölött** *föl-* ‘up[wards]’ + locat. *-ött*: ‘above’, alt. *elett*
- fölöttem** *fölött* ‘above’ + 1st pers. sg. *-m* → ‘above me’
- 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ok*, alt. *felálllok*
- fölszabadult** vb. pref. *föl-* completion (see also *fel-*) + *szabad* ‘free’ + vb.-forming *-ul* → ‘to set free’ + past part. *-t*
- fönn** adv. ‘above’, alt. ‘fent, fenn’
- fönt** adv. ‘above, up, awake, upstairs’, alt. *fent*
- futnak** vb. *fut* ‘+’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-nak*
- fülelt** *fül* ‘ear’ + vb.-forming *-el*: ‘to listen (intently)’ + 3rd pers. ind. past indef. *-t*
- fülke** *fül* ‘semi-circular obj., shape’ + dim. *-ke* → ‘compartment’
- füvek** *fü* ‘grass’ + pl. *-ek*

G

- gally** ‘twig’
- gallya** ‘twig’ + 3rd pers. sg. poss. single-poss. *-a*
- gond** arch. sg. ‘care’
- gondolkozom** vb. *gondol* ‘to think, plan, guess, worry’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef.
- Göncölök** *Göncöl* + pl. *-ök* → ‘the Great Bear’ (constellation)
- göndör** adj. ‘curly’
- görbe** adj. ‘curved, crooked, bent’
- görcse** *górcs* ‘knot (in a tree)’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-e*
- görnyedve** vb. *görnyed* ‘to bend (under a burden)’ + adv.-forming *-ve*

görög vb. ‘to roll, scroll’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. ||
adj. ‘Greek’

gózei *gőz* ‘steam, vapour’ + 3rd pers. sg. poss. *-e* + pl. poss. *-i*

gyenge adj. ‘weak’, alt. *gyönge*

gyere vb. *jön* ‘to come’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef.

gyermek ‘child’, alt. *gyerek*

gyermekké *gyermek* ‘child’ + translative *-ké* ‘to become like (a child)’

gyilkona vb. *gyilkol* ‘to kill’ + 3rd pers. sg. cond. pres. indef.

gyom ‘weed’

gyönge alt. adj. *gyenge* ‘weak, feeble (physically)’

gyöpén *gyep* ‘lawn, grass’ + super. *-en* ‘on’

gyűljetek vb. inf. *gyűlik* ‘to assemble, to gather, to muster’ + 2nd pers. pl. informal imper. *-jetek*

H

ha conj. ‘if’, ‘when, once’

hadd lex. of imper. *hagyd* ‘let her (+ subj. vb.)’

hajamra *haj* ‘hair (head, not facial)’ + 1st pers. sg. single-poss. *-am* + subl. *-ra* ‘on[to]’

hajnal ‘dawn’

hajnalban ‘dawn’ + iness. *-ban* ‘in’

hajam *haj* ‘hair (not beard)’ + 1st pers. sg. single-poss. *-am*

hajósinas *hajó* ‘ship’ + noun suffix forming an occupation *-s* → ‘sailor’ + *inas* ‘apprentice’ → ‘ship apprentice’

hajót *hajó* ‘ship’ + acc. *-t*

hajóz vb. ‘to navigate, sail’

hagyna vb. *hagy* ‘to allow, leave’ + 3rd pers. sg. cond. pres. indef. *-na*

halálra vb. *hal* ‘to die’ + arch. noun-forming *-ál* → ‘death’ + subl. ‘on[to], for’ *-ra* → ‘to death’

halász ‘fisherman’

halk adj. ‘muffled (of sound)’, ‘quiet, inaudible (of movement)’

- hallak** vb. *hall* ‘to hear’ + 1st pers. sg. ind. pres. 2nd obj.
- hallgatag** vb. *hallgat* ‘to remain silent, to listen’ + adj.-forming *-ag*
- hallgatok** vb. *hallgat* ‘to remain silent, to listen’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ok*
- hallottam** vb. *hall* ‘to hear’ + 1st pers. sg. ind. past def. *-ottam*
- halni** vb. inf. *hal* ‘to die’
- halok** vb. *hal* ‘to die’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef.
- halom** ‘pile, heap’
- halomba** *halom* ‘pile, heap’ + illative *-ba* ‘into (the inside of)’
- halott** noun./adj. ‘dead’
- hanem** *ha* conj. ‘if’, ‘when, once’ + *nem* ‘no’: conj. ‘but (following a negative sentence, making it positive)’
- hangosan** adv. ‘loudly’
- haragszol** *harag* ‘anger’ + vb.-forming *-szol* → vb. inf. *haragszik* ‘to be angry’ + 2nd pers. inform. sg. ind. pres. indef.
- harangszó** *harang* ‘(church) bell’+ *szó* ‘word, voice’ → ‘bell chime’
- harapdált** vb. *harap* ‘to bite’ + freq. *-dál* → ‘to nibble, gnaw, champ’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef.
- harcban** *harc* ‘battle, fight’ + iness. *-ban* ‘in’
- harmattá** *harmat* ‘dew’ + transl. *-vá* ‘(change, turn) into’
- harmatos** adj. ‘dewy’
- harminc** ‘thirty’
- hasáb** ‘firewood’ (a split log)
- hasábfák** *hasábfá* ‘log’ + pl. *-k*
- hasított** vb. *hasít* ‘to cleave, split’ + past. part. *-ott*
- hasonlitott** vb. *hasonlít* ‘to resemble, to compare to’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef. *-ott*
- hatalma** *hatalom* ‘power’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-a*
- hazaballagunk** *haza* ‘home’ (*haz* arch. ‘house’ (modern *ház*) + vb. *ballag* ‘to walk slowly, to stroll’ + 1st pers. pl.

ind. pres. indef.

hazafelé *haza* ‘home’ (*haz* arch. ‘house’ (modern *ház*) + short. arch. lative (non-extant case in modern Hungarian) -á → ‘(to) home’) + *felé* ‘towards’ → adv. ‘homewards’

hazám *ház* + 1st pers. sg. single-poss. -am

hazatalálnak *haza* ‘home’ (*haz* arch. ‘house’ (modern *ház*) + vb. *talál* ‘to come across, to find’ → ‘to fine one’s way home’)

hálóm *háló* ‘net’ + 1st pers. sg. poss. single-poss. -m

hálót *háló* ‘net’ + acc. -t

hámot *hám* ‘harness’ + acc. -ot

háromszoros *három* ‘three’ + -szoros ‘-fold’

hát ‘back (body)’, ‘well...’, ‘then, and, but’ (questioning back), ‘surely’

házat *ház* ‘house’ + acc. -at

háziúr *ház* ‘house’ + adj.-forming ‘of the’ -i + *úr* ‘master, lord’

házon *ház* ‘house’ + super. -on ‘on (that manner)’

helyemet *hely* ‘place, space’ + 1st pers. sg. single-poss. poss. -em ‘my’ + acc. -et

helyükön *hely* ‘place, space’ + 3rd pers. pl. single-poss. poss. -ük ‘their’ + super. -ön ‘on’

never vb. ‘to lie (down)’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

heves adj. ‘violent, passionate, intense’

hevül vb. ‘to grow hot’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

hiába arch. adv. ‘in vain’

hiányod *hiány* ‘absence’ + 2nd pers. sg. single-poss. -d

hiányozni *hiány* ‘lack, absence, break’ + vb.-forming -zik → ‘(smb) to be missing, missed’, inf. *hiányozni*

hibbant perfect. vb. pref. *el-* + vb. *hibban* ‘to become imbalanced’, arch. + past part. -t

hinnéd vb. *bisz* ‘to believe’ + 2nd pers. sg. inform. cond. pres. def.

hinném vb. *bisz* ‘to believe’ + 1st pers. sg. cond. pres. def.

hisz conj. abbrev. *biszzen* ‘as, for, because (smth obvious)’

hiszen conj. ‘as, because (smth obvious)’

hitegetve vb. *bisz* ‘to believe’ + caus. *-et* → vb. *hitet* ‘to make smb believe smth’ + freq. vb.-forming *-get* + adv. part. *-ve* result of action or simultaneous actions

hittem vb. *bisz* ‘to believe’ + 1st pers. ind. past.

hiú adj. ‘vain’

hídja *híd* ‘bridge’ + 3rd pers. sg. poss. single-poss. *-ja*

hívj vb. *hív* ‘to call, name’ + 2nd pers. sg. informal subj. indef.

hívták vb. *hív* ‘to call, name’ + 3rd pers. pl. ind. past

hogy adv. interr. ‘how’, conj. ‘that’, ‘if’.

hogy short. *hogyan* ‘how’

hogya coloq. conj. syn. *ha* ‘if’, ‘when, once, supposing’

hold ‘moon’

holdat *hold* ‘moon’ + acc. *-at*

holott adv. arch. ‘where’ || conj. lit. ‘though, but, for, since’

holt ‘dead’

holtan *holt* ‘dead’ + adv.-forming *-an*

homályként *homály* ‘blur’ + essive formal *-ként* ‘as’

homlok ‘forehead’

homlokomra *homlok* ‘forehead’ + 1st pers. sg. single-poss. poss. *-om* + subl. *-ra* ‘on[to]’

homokon *homok* ‘sand’ + super. *-on* ‘on’

hová alt. *hova* ‘where’

hozták vb. *hoz* ‘to carry, to bring’, ‘to set smth, smb into a state’ + 3rd pers. pl. ind. past *-ták*

hozzá pron. ‘to it, him, her’

hozzád *hozzá* pron. ‘to it, him, her’ + 2nd pers. sg.

hull vb. ‘to fall’, alt. *hullik* + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

hullámok *hullám* ‘wave’ + pl. *-ok*

hullámzanak vb. *hullámvzik* ‘to wave, billow, undulate’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

hullong vb. ‘to fall’, alt. *hullik* + freq. *-ong*

hunyorgott vb. *hunyorg* ‘to squint’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef. *-rgott*

huzat vb. *húz* ‘to pull’ + noun-forming *-at* → ‘a cover (of an obj.), ‘draught (current of air)’

húst *hús* ‘meat’ + acc. *-t*

húš adj. ‘cool (water, weather)’

húsgé adj. *hű* ‘faithful’ + *-ség* ‘state of’ → ‘loyalty’

húvös adj. ‘cool’

I

idebent adv. *ide* ‘here’ + *bent* ‘within’

ideg ‘nerve, bowstring’

ideges *ideg* ‘nerve’ + adj.-forming *-es*

idegeim *ideg* ‘nerve’ + 1st pers. sg. poss. mult.-poss. *-eim*

idő ‘time’

ifju *ifjú* adj., noun ‘young’

ifjúságod adj. *ifjú* ‘young’ + noun-forming *-ság* (state of being): ‘youth’ + 2nd pers. informal sg. poss. single-poss. *-od*: ‘your childhood’ (informal)

igazában *igaz* ‘true’, arch. ‘honest, righteous’ + iness. *-ban* ‘in’

igazán adv. ‘really, truly’

illatosabb adj. *illatos* ‘fragrant’ + comp. *-abb*

illik vb. ‘to suit, match, fit’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

ily arch. pron. ‘such, in this manner’

ilyen det. ‘such’

im lit., abbrv. *íme* ‘here is, behold’

imbolygott vb. *imbolyog* ‘to sway’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-e*

immár lit. ‘now, already’

indul vb. ‘to set off, to head, to start’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

ingen fig. arch. ‘in vain’; usually ‘free of charge’

iramlanak *ir* ‘movement’ + rare instr. vb.-forming *-amlik* (inf.) → ‘to rush, hurry’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-anak*

is doublet of *és* ‘and’, adv. ‘also’ || ‘even, up to, as much as, as long as’ || (after interr.) ‘again’ || ‘sure, enough, indeed’

ismer vb. ‘to know’ + 2nd pers. sg. inform. (or 3rd pers. sg.) ind. pres. indef.

istene *isten* ‘god’ + 3rd pers. sg. sing. poss. *-e*

istenhez *isten* ‘god’ + allat. *-hez* ‘towards’

itt adv. ‘here, in this place’

I

így ‘just so, in this way, as I, like this’

íme emph. ‘behold!, voilà! see!’

J

jár vb. ‘to move (location), to walk, to go, to dance’, inf.

járni + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

jár-kel vb. *jár* ‘to move (location)’ + freq. *-kel*

járni inf. vb. *jár* ‘to move (location), to walk, to go’

játékot *játék* ‘game + acc. *-ot*

játszom vb. inf. *játszik* ‘to play’ + 1st pers. sg. ind. pres.

játszott *játék* ‘game’ + vb.-forming *-szik* → vb. *játszik* ‘to play’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef. *-ott*

játszottam vb. *játszik* ‘to play’ + 1st pers. sg. ind. past. *-ottam*

jeges *jég* ‘ice’ + adj.-forming *-es*

jó ‘good’

jóhúsú *jó* ‘good’ + *hús* ‘meat’ + adj.-forming *-ú* ‘quality of’

jós ‘fortune teller, soothsayer’

jön vb. ‘to come’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

jönnél vb. *jön* ‘to come’ + 2nd pers. sg. cond. pres. indef.

jött vb. *jön* ‘to come’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.

jut vb. ‘to fall to someone’s lot’

K

kabát ‘coat’

kabátot *kabát* ‘coat’ + acc. *-ot*

kacagunk vb. *kacag* ‘to laugh (a lot)’ + 1st pers. pl. ind. pres. indef. *-unk*

kalapja *kalap* ‘hat’ + 3rd pers. sg. poss. single-poss. *-ja*

kalitkája *kalitka* ‘cage’ + 3rd pers. sg. sing. single-poss. *-ja*

kanyarított *kanyar* ‘curve, bend, meander’s

neck, swerve' + vb.-forming *-ít* → 'to bend, cut in a circular motion (e.g. a piece of bread)' + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

kapás Farm hand using a hoe, from *kapa* 'hoe'

kapja vb. *kap* 'to receive' + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*

kapott vb. *kap* 'to receive' + 3rd pers. sg. ind. past indef. *-ott*

karaj folk. 'slice' (syn. *karéj*)

karja *kar* 'arm' + 3rd pers. sg. sing. single-poss. *ja*

karol vb. 'to put one's arm around someone' || lit. 'to embrace'

kedve *kedv* 'spirit, humour', 'disposition, desire' + 3rd pers. sg. single-poss. *-e*

kedves address 'dear' || adj. 'kind, pleasant'

kedvesem *kedves* 'dear' + 1st pers. sg. single-poss. poss. *-em* 'my'

keleti *kelet* 'east' + adj.-forming *-i*

kell aux. vb. 'must, need to, have to + inf.'

kemény adj. 'hard, tough'

kenyerem *kenyér* 'bread' + 1st pers. sg. single-poss. poss. *-em* 'my'

kenyeret *kenyér* 'bread' + acc. *-et* → *kenyeret*

kenyeréből *kenyér* 'bread' + 3rd pers. single-poss. poss. *-é* + elative *-ből* 'from, out of'

keresek vb. *keres* 'to seek' + 1st pers. sg. ind. pres. indef.

kerestelek vb. *keres* 'to seek' + 1st pers. sg. ind. past 2nd obj.

kerül vb. 'to cost' + 3rd pers. sg. ind. pres.

kettő 'two'

keveredsz-e vb. *kever* 'to mix, stir' + vb.-forming *-ed* + refl. *-ik* + 2nd pers. inform. sg. ind. pres. indef. + polar interr. *-e*

kevés adj. 'few, little (not as many/much as usual or as expected'

kezed *kéz* 'hand' + 2nd pers. sg. single-poss. poss. *-ed* 'your'

kezem *kéz* 'hand' + 1st pers. sg. single-poss. poss. *-em* 'my'

kék 'blue'

kél vb. ‘to rise’, 3rd pers. sg. ind. pres. def., arch. alt. *kel*
kényedül lit. vb. ‘to indulge’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
kényes adj. ‘delicate’

képed *kép* ‘picture’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. *-ed*
képeket *kép* ‘picture’ + pl. *-ek* + acc. *-et*

képzelhetsz *kép* ‘image’ + vb.-forming *-zel*: ‘to imagine’ +
 pot. *-het* + 2nd pers. sg. ind. pres. *-sz*

képzetet *képzet* ‘idea, image, notion’ + acc. *-t*

kérded arch. vb. *kérd* ‘to ask, to question’ + 2nd pers. sg.
 ind. pres. def.

kérdezed vb. *kérdez* ‘to ask’ + 2nd pers. sg. ind. pres.

kérek vb. *kér* ‘to ask for’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ek*

kérlelhetetlen vb. *kérlel* ‘to beg, to implore’ + pot. *-het* +
 privative *-etlen* → adj.-forming *-hetetlen*

kérő vb. *kér* ‘to request, ask’ + pres. part. || ‘suitor, re-
 quester’

kés ‘knife’

kész adj. ‘done, ready, finished’

két ‘two’ (before a noun)

kétségeesés ‘despair’ (from *két* ‘two’ + *-ség* ‘state of’ →
 ‘duality’, implying division, doubt) and vb. *eszik* ‘to fall’

kézen *kéz* ‘hand’ + super. *-en* ‘on’

ki pron. rel. arch. ‘he who’, alt. *aki* || adv. ‘out[wardly]’

kiaggatom vb. pref. *ki-* ‘outwardly’ + vb. *aggat* ‘to hang
 smth [on smb]’ + 1st pers. sg. ind. pres. def. *-om*

kiben *ki* ‘who’ + iness. sg. *-ben* ‘in’ → ‘in who(m)’

kieszeltem vb. *kieszel* ‘to devise’ + 1st pers. sg. ind. past.
-tem

kikért *ki* + pl. *-k* + causal-final *-ért* → ‘for whom (pl.)’

kinek *ki* pron. rel. arch. ‘he who’ + dat. *-nek* ‘to, for’ →
 ‘to whom’

kinn ‘outside’

kinőttek vb. *kinő* ‘to outgrow’ + 3rd pers. pl. ind. past

kint adv. ‘outside’

kiolthatnám vb. pref. *ki-* ‘outwardly’ + *olt* ‘to extinguish,
 to put out’ + potential *-hat* + 1st pers. sg. cond. pres. def.

-nám

kipörögnek vb. *kipörög* ‘to spin’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-nek*

kirakják vb. pref. *ki-* ‘outwardly’ + vb. *rak* ‘to place, to put’ → ‘to take out’ + 3rd pers. pl. ind. pres. def. See *raktár*
kis adj. ‘small’

kisgyerek *kis* ‘small’ + *gyerek* ‘child’

kiszáradt vb. *kiszárad* ‘to dry (up)’ + past. part. *-t*

kiterített vb. pref. *ki-* ‘outwardly’ + vb. *terít* ‘to spread out, to lay out, to set (a table for a meal)’ + 3rd pers. sg. ind. past indef. || past part.

kiülnek vb. pref. *ki-* ‘outwardly’ + vb. *üл* ‘to sit’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

kiülnék vb. pref. *ki-* ‘outwardly’ + vb. *üл* ‘to sit’ + 1st pers. sg. cond. indef.

kiváltam vb. pref. *ki-* ‘out[wardly]’ + vb. inf. *válik* ‘to become’ → ‘to leave, to stand out, to excel, to separate’ + 1st pers. sg. ind. past. indef.

kivert vb. *kiver* ‘to beat up’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.

kivilágított vb. pref. *ki-* ‘outwardly’ + *világ* ‘light (arch.), world’ → arch. ‘illumination’ + caus. vb.-forming *-ít* ‘to make smth ...-like’ → ‘to illuminate’ + past part. *-ott*

kín lit. ‘suffering’

kívánnak vb. *kíván* ‘to wish’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-nak*

kívül adv. ‘outdoor, outside’

kocska ‘a die’

komoly adj. ‘severe, austere’

konnadt syn. *kókadt* ‘bent downwards’, fig. ‘tired’

konokon adj. *konok* ‘stubborn’ + super. *-on* ‘on (that manner)’

korallszirtje *korall* ‘coral’ + *szirt* ‘reef’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-je*

koromban *korom* ‘soot’ + iness. *-ban* ‘in’

költemény ‘poem’

kölykét *kölyök* ‘cub, young animal, kid (human)’ + 3rd pers.

sg. single-poss. -e + acc. -t

kölyök dial. ‘young, cub’ (animals) || colloq. ‘brat, kid’

könny ‘teardrop’

könnyes könny ‘teardrop’ + adj.-forming -es → ‘tearful’

könnyebb adj. könnyű ‘easy, light’ + comp. -ebb → ‘easier’

könnyen könnyű ‘easy, light’ + super. -en ‘on (that manner)’ → ‘effortlessly, easily’

könnyezik könny ‘teardrop’ + vb.-forming -ezik → ‘to cry, to water (eyes)’

könnyű könnyű ‘simple, easy, light’

könnyúség könnyű ‘simple, easy, light’ + abst. noun-forming -ség

könyöklök könyök ‘elbow’ + vb.-forming -öl → ‘to rest on one’s elbow’ + 1st pers. sg. ind. pers. -ök

könyvet könyv ‘book’ + acc. -et (low-vowel word)

körém kör ‘circle’ + lative -é ‘towards’ + 1st pers. sg. -m

körül kör ‘circle’ + obs. ablat. -l ‘from’ → post. ‘around, near (space)’ || vb. pref. körül-

kötélen vb. köt ‘to bind’ + noun-forming -él → ‘rope’ + super. -en ‘on (that manner)’

kötéltáncos vb. köt ‘to bind’ + noun-forming -él → ‘rope’ + tánc ‘dance’ + adj.-forming -os → ‘acrobat’

kövek kő ‘stone’ + pl. -ek

közben ‘interval’ + iness. -ben ‘in’

közt post. ‘between, amid’ from között: köz ‘interval’ + locat. -ött || köz ‘space between’ + acc. -t

között post. ‘between, amid’, köz ‘interval’ + locat. -ött

közt post. ‘between, amid’ from között: köz ‘interval’ + locat. -ött

köztük között ‘between’ + 3rd pers. sg. single-poss. -e + 3rd pers. pl. → pron. ‘between them’

kő ‘stone’

kutya ‘dog’

különös ‘strange’

küszöbönig küszöb ‘threshold, doorstep’ + 1st pers. sg. single-poss. poss. -öm ‘my’ + term. ‘up to, until’ -ig

küszöbön *küszöb* ‘threshold, doorstep’ + super. *-on* ‘on’

L

lakom vb. *lak* ‘to dwell’, inf. *lakik*, 1st pers. sg. ind. pres. *-om*

langy arch. poetic *langyos* ‘tepid’

lapultam vb. *lapul* ‘to lie low’ + 1st pers. sg. past indef. *-tam*

lassan *lassú* ‘slow’ + adv.-forming *-an* → ‘slowly’

lassudan adv. ‘slowly’. See *lassan*

lábod *láb* ‘leg (human, animal), foot’ + 2nd pers. inform. single-poss. poss. *-od*

lágy adj. ‘soft, weak, gentle’

lámpa ‘lamp’

lángra *láng* ‘flame, flare’ + subl. *-ra* ‘onto’

lány ‘girl’

lássam vb. *lát* ‘to see’ + 1st pers. sg. subj. pres. indef.

látlak vb. *lát* ‘to see’ + 1st pers. sg. ind. pres. 2nd obj **látom** vb. *lát* ‘to see’ + 1st pers. sg. ind. pres. def.

láttni vb. *lát* ‘to see’ + inf. *-ni*

látszik vb. *lát* ‘to see’ + vb.-forming *-szik* → ‘to be visible, to appear’

láttam vb. *lát* ‘to see’ + short base *-t*, 1st pers. sg. past def. *-tam*

lázad vb. *to rebel*, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

lázat *láz* ‘fever’ + acc. *-at*

le comp. ‘down’

leány lit. *lány* ‘girl’

lebeg vb. *lebeg* ‘to float (in the air)’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

ledőlt vb. *ledől* ‘to fall down’ + 3rd pers. sg. ind. past indef. *-t*

legmagosabb super. pref. *leg-* ‘most’ + adj. *magas* ‘tall’ + comp. *-abb* → ‘tallest’

legyek vb. *van* ‘to be’ || vb. *lesz* ‘to become’ + 1st pers. sg. subj. indef. *jek* || *légy* ‘fly (insect)’ + pl. *-ek*

lehet pot. vb. *van, lesz* ‘may be, may become’, 3rd pers. sg. ind.

leheletedbe vb. *lehel* ‘exhale’ + noun-forming *-et* + 2nd pers. sg. single poss. *-ed* ‘your’ + illative *-be* ‘into (the inside of)’

leheletével vb. *lehel* ‘exhale’ + noun-forming *-et* + poss. *-é* + instr. *-vel* ‘with’

leheverünk vb. pref. *le-* completion, downward + vb. *hever* vb. ‘to lie (down)’ + 1st pers. pl. ind. pres. indef. *-ünk*

lehullt vb. rare *lehull* ‘it falls (impersonal)’ + past part. *-t*

lehunyhatnám vb. *lehuny* ‘to close (one’s eyes)’ + pot. 1st pers. sg. cond. def. *-hatnám*

lehunyod vb. pref. *le-* completion, downward + vb. *buny* ‘to close (one’s eyes)’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def.

lejtése vb. *lejt* ‘to slope’ + noun-forming *-és* + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-e*

lelked *lélek* ‘soul’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. *-ed* → *lelked* ‘your soul’

lelkedet *lélek* ‘soul’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. *-ed* → *lelked* + acc. *-et*

lelkek *lélek* ‘soul’ + pl. *-ek* → *lelkek*
poss. *-ed* → *lelked* + acc. *-et*

lelkem *lélek* ‘soul’ + 1st pers. sg. single-poss. *-em*

lelkiismeret arch. dial. *lelki* ‘his, her soul’ (alt. *lelke*) + arch. dial. *ismereti* ‘his, her, its knowledge’ (alt. *ismerete*) → ‘(moral) conscience’

lelt vb. *lel* ‘to find’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.

leltár ‘inventory’

leltáromat *leltár* ‘inventory’ + 1st pers. sg. single-poss. poss. *-om* + acc. *-at*

lengedező vb. *leng* ‘to swing, sway’ + freq. vb.-forming *-edezik* (unrounded front-vowel) + pres. part. *-ő* → ‘swinging, swaying’

lengenek arch. *lengnek*, vb. *leng* ‘to swing, sway, oscillate’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

lenézel vb. ‘to look down’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef.

-el

lennél vb. *van* ‘to be’ || vb. *lesz* ‘to become’ + 2nd pers. sg. cond. pres.

lepkék *lepké* ‘butterfly’ + pl. -k → *lepkék*

lesikáltam vb. pref. *le-* completion, downward + vb. *sikál* ‘to scrub, scour (out)’ + 1st pers. sg. ind. past. def. -am

lestem vb. *les* ‘to spy’ + 1st pers. sg. past indef. -tem

lesz vb. *van* ‘to be’, 3rd pers. sg. ind. fut. indef.

leszakítja vb. *leszakít* syn. *leszed* ‘to pluck (a flower)’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. -ja

leszedjük vb. pref. *le-* completion + vb. *szed* ‘to take from somewhere, to collect, to take medicine regularly’ → ‘to pick smth off smth, smb’ + 1st pers. pl. ind. pres. def. || 1st pers. pl. subj. def. -jük

lett vb. *lesz* ‘to become’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef.

leülsz vb. pref. *le-* completion, downward + vb. *ül* ‘to sit’ → ‘to sit down’

levegőben *levegő* ‘air’ + iness. -ben ‘in’

levelek *level* ‘leaf’ + pl. -ek

leveles *level* ‘leaf’ + adj.-forming -es → ‘leafy’

levesse vb. *levet* ‘to buck, throw off’ + 3rd pers. sg. subj. def.

léha ‘improvident, idler’

lépked vb. *lép* ‘to walk’ + freq. vb.-forming -ked → ‘to step, to pace’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

libbenjetek vb. *libben* ‘to flutter’ + 2nd pers. pl. informal imper. -jetek

libegtetett vb. *libeg* ‘to float’ + caus. -tet ‘to let’ + past part. -ett

lobbant vb. *lobban* ‘to flare up, to burst into’, ‘to fall (in love)’ + 3rd pers. sb. ind. past indef. || past part.

locska adj. ‘blethering’

lombok *lomb* ‘leaf’ + pl. -ok

lombosodnak *lomb* ‘foliage, leaves’ + -os adj.-forming + vb.-forming -odik ‘to become smth’ (here, ‘foliage’) + 3rd pers. ind. pres. indef. → ‘they start to become leaves’

lopcska ‘chuck’ (shoulder meat cut, probably pork)

lopott vb. *lop* ‘to steal’ + past part. -ott → ‘stolen’

löknek vb. *lök* ‘to push’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

M

ma ‘today’

macska ‘cat’

madarat *madár* ‘bird’ + acc. -t

madár ‘bird’

magadban *maga* ‘oneself’ + 2nd pers. sg. single poss. -d + iness. -ban ‘in’

magadnak *maga* ‘oneself’ + 2nd pers. sg. single poss. -d + dat. -nak

magadra *maga* ‘oneself, itself’ + subl. -ra ‘onto’

magamat *magam* ‘myself’ + acc. -at

magamba *maga* ‘oneself’ + 1st pers. sg. -m + illative -ba ‘into (the inside of)’

magamban *maga* ‘oneself’ + 1st pers. sg. -m + 1st pers. sg. pers. -m → ‘myself’ + iness. -ban ‘in’

magányos adv., adj. *magán* ‘separate[ly]’ + adj.-forming -os → ‘lonely (psych.)’

magának pron. refl. 3rd pers. ‘himself’

magokat *mag* ‘seed’ + pl. -ok + acc. -at

maguknak *mag(a)* ‘oneself’ + 3rd pers. pl. -uk + dat. -nak

magyarázat vb. *magyaráz* ‘to explain’ + noun-forming -at

majd adv. ‘sometime, later’

majdnem adv. *majd* ‘sometime, later’ + *nem* ‘not’ → ‘almost’

marad ‘to stay, remain (also state of being)’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

maradnál vb. *marad* ‘to stay, remain (also state of being)’ + 2nd pers. sg. cond. pres. indef.

Marosra prop. noun. *Maros*, a Hungarian and Romanian river + subl. -ra ‘onto’

martjára lit. *mart* ‘embankment’ + 3rd pers. sg. poss. sin-

gle-poss. -ja + subl. -ra ‘on[to]’

már adv. ‘already, yet’, ‘anymore, no longer (in the negative)’

más adj. ‘other, different’ || pron. ‘smb/smth else’

másfél adj. más ‘other, different’ + fél ‘half’ → ‘one and a half’

másikát adj. más ‘other’ + noun-forming -ik → ‘another’ + 3rd pers. sg. single-poss. -a + acc. -t → -át

mást adj. más ‘other, different’ + acc. -t

mázsa ‘quintal’

meg arch. emph. || conj. ‘and, plus’

megálltam perfect. vb. pref. meg- + vb. áll ‘to stand’ + 1st pers. sg. ind. past

megáradt perfect. vb. pref. meg- + vb. árad ‘to flood’ + past part. -t

megcsókolni perfect. vb. pref. meg- + vb. csókol ‘to kiss’ + inf. -ni

megelfárad emph. vb. pref. meg- + vb. fárad ‘to tire, to be tired’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. || past part.

megfog emph. vb. pref. meg- + vb. fog ‘to hold’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef.

megfoltozom perfect. vb. pref. meg- + vb. foltoz ‘to mend (by sewing), to patch’ + 1st pers. sg. ind. pres. def.

meghajlik perfect. vb. pref. meg- + vb. hajlik ‘to bend, to curve’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

meghalni perfect. vb. pref. meg- + halni vb. inf. hal ‘to die’

meghasadt perfect. vb. pref. meg- + vb. hasad ‘to crack, split apart’ + past part. -t

meghallgattál perfect. vb. pref. meg- + vb. hallgat vb. ‘to remain silent’ + 2nd pers. sg. ind. past indef.

megint meg ‘again’ (short action) + adv.-forming -int

megjelent vb. inf. megjelenik ‘to appear’ + 2nd pers. sg. inform. (or 3rd pers. sg.) ind. past. indef.

megláttalak perfect. vb. pref. meg- + vb. lát ‘to see’ + 1st pers. sg. ind. past 2nd obj

megleled perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *lel* ‘to find’ + 2nd pers. sg. inform. def. *-ed*

meglett obs. ‘adult’

megnézzük vb *megnéz* ‘to see, take a look’ + 1st pers. pl. ind. pres. indef.

megnő vb. ‘to grow’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

megöregszel perfect. vb. pref. *meg-* + *öreg* ‘old’ + vb.-forming *-szik* → ‘to grow, become old’ + 2nd pers. sg. inform. pres. indef.

megtört perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *tör* ‘to break, crush’ + past. part. *-t*

megy vb. ‘to go, travel, pass by (of time)’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

meleg adj. ‘warm, hot, heartfelt, cordial’

melled *mell* ‘breast’ + 2nd pers. sg. single poss. *-ed*

mellett *mell* ‘breast’ + locat. *-ett* → ‘next to’

mellé post. ‘next to’ (movement implied, compare with locative *mellett*)

melléd post. *mellé* ‘next to’ + 2nd pers. sg. single poss. *-d* → pron. ‘next yo you’

mely lit. ‘which, that’

melybe lit. arch. *mely* ‘which’ + illative *-be* ‘into (the inside of)’

melyben lit. *mely* ‘which, that’ + iness. *-ben* ‘in’

menekülnék vb. *menekül* ‘to flee, to run away, to escape’ + 1st pers. sg. cond. indef.

merek vb. ‘to dare’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef

mert conj. ‘because’

mező ‘field (countryside)’

még adv. ‘still, moreover, later, sometime’

mégis adv. *még* ‘still, moreover, later, sometime’ + *is* ‘also’ → ‘however, still, yet, but, nevertheless, after all’

méra adj. ‘dreamy, pensive’

mély adj. ‘deep’

mérte vb. *mér* ‘to measure (time, length etc.)’ || ‘to strike’ + 3rd pers. sg. ind. past def.

- mi** ‘what’
- miért** *mi* ‘what’ + causal-final *ért* ‘for’ → ‘why’
- mik** *mi* ‘what’ + pl. *-k*
- miként** *mi* ‘what’ + *-kent* → essive-formal sg. ‘as a, like a’ (task, role, manner) || syn. *hogyan* form. adv. ‘how?, in what way?’ || syn. *ahogyan* form. adv. ‘as, like’
- mikor** adv. ‘when’
- míg** lit. adv. ‘as long as, while (of time)’ || ‘until’
- mily** poetic ‘how ...(!)’
- milyen** pron. ‘what’
- mind** pron. sg. ‘all, each of’
- mindegy** *mind* + *egy* → ‘it matters not + embedded question’, adj. ‘irrelevant’
- minden** pron. det. ‘every’
- mindenfélét** pron. det. *minden* ‘every’ + *-félé* ‘kind, type’ + acc. *-t* → ‘all kinds of things’
- minent** pron. det. *minden* ‘every’ + acc. *-t* → ‘everything’
- mindenik** folk. ‘each, every one’; alt. *mindegyik* *lef* *tarrow* *mind* ‘all, every’ + *egyik* ‘one [of]’.
- mindig** *mind* ‘always’ (repetition) + term. ‘until’ *-ig*
- minek** *mi* ‘what’ + dat. *-nek* → ‘for what’
- mint** conj. ‘like’ || comp. different degrees ‘than’
- mintha** *mint* ‘like, as’ + *ha* ‘if’
- mit** interj. *mi* ‘what’ + acc. *-t*
- mivel** *mi* ‘what’ + instr. *-vel* ‘with’ || conj. ‘as (because)’
- mondanám** vb. *mond* ‘to say, tell’ + 1st pers. sg. cond. pres. def.
- mondd** vb. *mond* ‘to say, tell, to forecast’ + 2nd pers. sg. inform. subj. def.
- mondják** vb. *mond* ‘to say, tell’ + 3rd pers. pl. ind. pres. def. *-ják*
- mondottál** arch. *mondtál*, vb. *mond* ‘to say, tell’ + 2nd pers. sg. ind. past indef.
- most** adv. ‘now’
- mosolygása** *mosolygás* ‘smile’ + 3rd pers. sg. single poss. *-a*
- mosolyog** vb. ‘to smile’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

motyogod vb. *motyog* ‘to mumble, mutter’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def. *-od*

mozdulnak vb. *mozdul* ‘to move, budge’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

mögött *mög* ‘space behind smth’ + locat. *-ött* → ‘behind’

mult *múlt* rare, past part. ‘past’, inf. *múlik*

multból *múlt* rare, past part. ‘past’ + elative *-ból* ‘from, out of’

munkások *munka* ‘work’ + noun- and adj.-forming *-s* → *munkás* ‘labourer, worker’ + pl. *-ok*

munkátlanul *munka* ‘work’ + privative adj.-forming *-tlan* ‘-less’ → ‘idle, unemployed’ + adv.-forming *-ul*

muszaj noun (not a verb!) ‘must, have to, be obliged to’ (often followed by an infinitive)

muzsikás dialect *muzsik* ‘music’ + agent noun-forming *-ás* → poet. adj. ‘musical’ || ‘musician’

N

nagy adj. ‘great’

nagyon adj. *nagy* ‘great’ + adv.-forming *-on* → ‘very (to a high degree)’

nap *nap* ‘sun, day’

nappal *nap* ‘day’ + instr. *-val* ‘with’ → *nappal*

nappalok *nap* ‘day’ + instr. *-val* ‘with’ → *nappal* + pl. *-ok*

napszamosokhoz *napszámos* ‘day labourer’ + pl. *-ok* + al-lat. *-hoz* ‘towards’

napszülte *nap* ‘sun/day’ + vb. *szül* ‘to give birth, bear’ + 3rd pers. sg. ind. past def. *-te*

napvilágra *nap* ‘sun/day’ + *világ* ‘world’ + subl. *-ra* ‘onto’

nálad pron. *nála* ‘at his place/house, on him’ + 2nd pers. sg. → ‘at your place’

ne *nem* becomes *ne* in imperative, subjunctive

nehéz adj. ‘difficult’ || ‘heavy’

neveddel *név* ‘name’ + 2nd pers. poss. single-poss. *-ed* + instr. *-del* ‘with’

nevetni vb. *nevet* ‘to laugh’, inf. *nevetni*

néha adv. ‘sometimes’

néhány pron. ‘some (of us, you, them)’

nékünk lit. *néki* (alt. *neki*) ‘to/for him’ + 1st pers. pl. → ‘to us, for us’

nélkül post. ‘without’

nélkületek pron. *nélküle* ‘without it’ + 2nd pers. pl. → ‘without you (pl.)’

néma ‘mute’

némán *néma* ‘mute’ + deadj. adv.-forming *-an* → ‘mutely, silently’

némaság *néma* ‘mute’ + noun-forming *-ság* (state of being) → ‘mutism’

nézd vb. *nez* ‘to look at’ + 2nd pers. sg. subj. indef.

néznek vb. *néznek* ‘to look at smth’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-nek*

néztél vb. *nez* ‘to look at’ + 2nd pers. sg. ind. past. indef. *-tél*

nézzük vb. *nez* ‘to look at’ + 1st pers. pl. ind. pres. *-jük*

no interj. ‘well, now’

növesztett vb. *növeszt* ‘to make smth grow’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.

nő ‘woman’

Ny

nyafog vb. ‘to whine’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

nyakamba *nyak* ‘neck’ + 1st pers. sg. poss. single-poss. *-am* ‘my’ + illative *-ba* ‘into (the inside of)’

nyár ‘summer’

nyári *nyár* ‘summer’ + adj.-forming *-i*

nyáron *nyár* ‘summer’ + super. *-on* ‘on’

nyers adj. ‘raw’

nyírfa ‘birch’

nyirkos adj. ‘humid, damp’

nyitott vb. *nyit* ‘to open’ + 3rd pers. sg. ind. past indef || past part. *-ott*

nyomja vb. *nyom* ‘to weigh’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def.

*-ja***nyugalmat** *nyugalom* ‘serenity, peacefulness’ + acc. *-at***nyugalom** ‘serenity, peacefulness’**nyugalomban** ‘serenity, peacefulness’ + iness. *-ban* ‘in’**nyugodt** adj. ‘tranquil, calm’**nyújtózik** vb. *nyújt* ‘to stretch out, extend, prolong’ + freq.-reflex. *-ózik***nyüzsögő** vb. *nyüzsög* ‘to bustle’ + pres. part *-ő*

O

odáat *oda* ‘there (to that place)’ + acc. *-at***odahallik** vb. pref. (adv.) *oda-* ‘there’ + arch. vb. *hallik* syn. *hallatszik* ‘to be able to be heard, to sound, to be audible’**odasujtsz** vb. pref. (adv.) *oda-* ‘there’ + vb. *sújt* ‘to strike (smb/smth) with smth’ + 2nd pers. sg. imper.**okos** *ok* ‘reason, motive’ + ornative *-os* ‘smth with’ → ‘smart, clever, bright’**oly** arch. pron. *oly* ‘so’**olyan** arch. pron. *oly* ‘such, so’ + deadj. adv.-forming *-an***olyanigen** adj. *olyan* ‘such, so’ + *igen* ‘yes’ → emphatic affirmation, ‘yes indeed, exactly so’**olvassa** vb. *olvas* ‘to read’ + 2nd pers. sg. inform. (or 3rd pers. sg.) subj. indef.**omlás** vb. *omlik* ‘to crumble, collapse, fall down’ + agent noun-forming *-ás***omlott** vb. *omlik* ‘to crumble, collapse, fall down’ + 3rd pers. sg. ind. past indef. *-ott***ondoltam** vb. *gondol* ‘to think, plan, guess, worry’ + 1st pers. sg. ind. past *-tam***országos** *ország* ‘country’ + + adj.-forming *-os* → ‘national, public’**orvostól** *orvos* ‘physician’ + ablat. *-tól* ‘without, from’**ostoba** adj. ‘stupid, foolish’**ott** demonst. ‘there, over there’**otthontalan** *otthon* ‘home’ + privative adj.-forming *-talan* → ‘homeless’

Ó

óh lit. arch. interj. *oh*

ólomkatonák *ólom* ‘lead’ + *katona* ‘soldier’ + pl. *-k*

óriás adj. ‘giant, huge, vast’

Ö

öledbe *öl* ‘(someone’s) lap’ + 2nd pers. sg. single poss. *-ed*

ölélő vb. *ölel* ‘to embrace, encircle’ + pres. part. *-ő*

öléltetem perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *ölel* ‘to embrace’ + 1st pers. ind. past

önnön arch. emph. poss. adj. by duplication of pers. pron. *ön* (3rd pers. sg.) → ‘one’s own’

öntudat ‘self-awareness’

öreg adj. ‘old’

örök adj. ‘perpetual, eternal’

örökre ‘perpetual, eternal’ + subl. *-re* ‘onto’

örömöt *öröm* ‘joy, pleasure’ + acc. *-öt*

örül vb. ‘to rejoice’

örülj vb. *örül* ‘to rejoice’ + 2nd pers. sg. subj. indef. *-j*

örülnék vb. ‘to rejoice’ + 1st pers. sg. cond. pres. indef. *-nék*

összefogja *össze* ‘together’ + vb. *fog* ‘to hold’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*

összekent *össze* ‘together’ + *ken* ‘smear’ → *összeken* + 3rd pers. sg. past indef. *-t*

összetört *össze* ‘together’ + vb. *tör* ‘to break’ + past. part. *-t*

összetörték *össze* ‘together’ + vb. *tör* ‘to break’ + 3rd pers. pl. ind. past def.

Ő

ők pron. ‘they’

őket pron. *ők* ‘they’ + acc. *-et* → pron. ‘them’

őrizlek vb. *őriz* ‘to guard, keep safe’ + 1st pers. sg. ind. pres. 2nd obj.

őrizz vb. *őriz* ‘to guard, keep safe’ + 2nd pers. sg. inform.

subj. indef.

őrt *őr* ‘guard’ + acc. *-t*

őrzi vb. *őriz* ‘to guard’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-i*

őszi *ős*z ‘autumn’ + adj.-forming *-i* → ‘automnal, of autumn’

őz roe deer

P

papja *pap* ‘priest’ + 3rd pers. sg. sing. single-poss. *-ja*

papot *pap* ‘priest’ + acc. *-ot*

paraszt sg. ‘peasant’

partjára *part* ‘bank, shore, coast’ + 3rd pers. sg. poss. single-poss. *-ja* + subl. *-ra* ‘on[to]’

pára ‘moisture, mist’

pedig conj. expressing contrast ‘whereas, but, although’ or addition ‘and (by contrast)’

perceim *perc* + 1st pers. sg. poss. mult.-poss. *-eim*

pihen vb. ‘to rest’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

pihensz vb. ‘to rest’ + 2nd pers. sg. inform. ind. pres. indef.

pihéi *pihe* ‘down, fluff’ + adj.-forming *-i*

pillanat ‘instant, moment, second’

pillék *pille* arch. rare ‘snowflake’, ‘butterfly’

piros ‘red’

pislog vb. ‘to blink’

poros *por* ‘dust’ + adj.-forming *-os* → ‘dusty’

porra *por* ‘dust’ + subl. *-ra* ‘onto’

porszem *por* ‘dust’ + *szem* ‘eye, speck’

pólusa *pólus* ‘pole’ + 3rd pers. sg. single poss. *-a* (‘his pole, pole of smth’)

puha adj. ‘soft, squishy’

pusztaság *puszta* ‘bare, plain (geography)’ + noun-forming *-ág* (state of being) → ‘wilderness, desert’

pusztulásban *pusztulás* ‘destruction’ + iness. *-ban* ‘in’

R

rab ‘captive’

- rabul** *rab* ‘captive’ + essive *-ul* ‘as a, with the intention of’
- ragyog** vb. ‘to glitter, to shine, to glisten, to sparkle’
- raját** *raj* ‘swarm’ + acc. *-át*
- rajta** pron. ‘on it’
- rak** vb. ‘to put, set’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- raksz** vb. *rak* ‘to set up, to build’, 2nd pers. sg. ind. pres. indef. *-sz*
- raktár** ‘warehouse, storage room’
- ráadásul** *ráadás* ‘addition, extra’ + essive *-ul* ‘as a, with the intention of’
- ráér** vb. ‘to have (the) time’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- rácsok** *rács* ‘grid, grille’ + pl. *-ok*
- rám** pron. *ná* ‘upon, on, unto him’ + 1st pers. sg. ‘on me’
- ránk** pron. *rá* ‘upon, on, unto him’ + 1st pers. pl. poss. single-poss. *-nk*
- rántottam** vb. *ránt* ‘to pull (suddenly)’, ‘to fry in bread-crumbs’ + 1st pers. sg. ind. past. def. *-ottam*
- rászálltak** pointed action *rá-* ‘on’ + vb. *száll* ‘to fly, land, to come down’ + 3rd pers. sg. past indef. *-tak*
- ráugrott** pointed action *ra-* ‘at’ + vb. *ugrik* ‘to leap/jump’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef. *-ott* → *ugrott*
- réám** lit. arch. pron. 1st pers. *réa* ‘upon, on, unto, of him’
- reggeli** *reggel* ‘morning’ + adj.-forming *-i*
- remeg** vb. ‘to shake, to quiver’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- remélem** vb. *remel* ‘to hope’ + 1st pers. sg. ind. pres. def
- rend** ‘order’
- rendben** *rend* ‘order’ + inness. *-ben* ‘in’
- reszketni** vb. inf. ‘to quiver, to tremble, to flutter’
- rezgő** poetic, arch. vb. *rezg* ‘to tremble, quiver’ (alt. *rezeg*) + pres. part. *-ő*
- réám** pron. lit. *reá* ‘upon/on him’, syn. *ná* + 1st pers. sg.
- rikoltoz** vb. *rik* ‘to screech’ + freq. *-oltoz* + 3rd pers. sg. pres. indef.
- ring** vb. ‘to swing, to (gently) sway’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

ringatóan vb. *ringat* ‘to (gently) sway (boat), to rock (cradle)’ + part. pres. *-ó* + adv.-forming *-an -an*

ringatózom vb. *ringat* ‘to (gently) sway (boat), to rock (cradle)’ + freq.-reflex. *-ózik* → inf. *ringatózik* + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ózom*

rokonok *rokon* ‘relative’ + pl. *-ok*

romlás ‘decay, deterioration, fade’

rossz adj. ‘bad’

rólad pron. *róla* ‘about, off her’ + 2nd pers. sg.

rózsató ‘rose bush’

röffent *röffen* ‘to grunt once (of a pig)’

röppen vb. ‘to make a short fly (bird)’

S

s poetic abbrv. *es* ‘and’ (does not count as a syllable)

sabadságot *szabad* ‘free’ + *-ság* (state of being): ‘freedom’

+ acc. *-at*

saját pron. ‘own’

sárga ‘yellow’

se alt. *sem, sem ..., sem ...* ‘neither ... nor ...’

seb ‘wound’

sebed *seb* ‘wound’ + 2nd pers. sg. single poss. *-ed*

senkinek pron. *senki* ‘no one, nobody’

semmi ‘nothing’

semmiben *semmi* ‘nothing’ + iness. *-ben* ‘in’

semmiije *semmi* ‘nothing’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-je*

semmiképp *semmi* ‘nothing’ + adv.-forming *-képp* ‘in a certain way (-ly), as’, alt. *semmiképpen* → ‘by no means, not at all, in no way’

sikáltam vb. *sikál* ‘to scrub, scour (out)’ + 1st pers. sg. ind. past. def. *-am*

sikongva vb. *sikong* ‘to scream (in joy), to shriek (inanimate)’ + result of accomplished action *-va*

sincs contraction of *sem* (‘not either’) and *nincs* (‘there is not’) → defective vb. ‘there is no ... either, he is not ...’

- either, not have ... either' (3rd pers. sg. ind. pres. only)
- síránkózz** vb. *sír* vb. *sír* 'to cry, weep, to whine' + imperative
- sírni** vb. *sír* 'to cry, weep' + inf. *-ni*
- sodort** vb. *sodor* 'to drift' + 3rd pers. sg. ind. past indef.
- soha** adv. 'never'
- sok** adj. 'much, many, a lot'
- sokat** *sok* 'many' + acc. *-at*
- sokba** *sok* 'much, many, a lot' + illative *-ba* 'into'
- sors** 'fate'
- sorhoz** *sors* 'fate' + allat. 'towards' *-hoz*
- sorsom** *sors* 'fate' + 1st pers. sg. single-poss. poss. *-om*
- sovány** 'slim, thin', fig. 'poor'
- sóvárogtam** vb. *sóvárog* 'to crave, yearn, long' + 1st pers. sg. ind. past indef.
- sötétben** adj., subst. *sötét* 'dark[ness]' + iness. sg. *-ben* 'in'
- sugár** 'ray, beam (of light), jet, stream (of liquid), radius (geometry)'
- suhint** vb. *subhint* 'to swing, to whisk' + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- súlyos** *súly* 'weight' + adj.-forming *-os* → adj. 'severe, austere'
- sült** vb. *sülf* 'to roast' + past part. *-t*
- süt** vb. 'to roast, shine' + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

Sz

- szabad** adj. 'free'
- szabadulsz** adj. *szabad* 'free' + vb.-forming *-ul* + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. *-sz*
- szakadt** vb. *szakad* 'to pour, to tear (cloth), to crack up (laughter)' + 3rd pers. sg. ind. past indef.
- szaladsz** vb. *szalad* 'to run' + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. *-sz*
- szálló** vb. *száll* 'to fly' + pres. part. *-ó*
- szavam** *szó* 'voice', 'word' + 1st pers. sg. single-poss. *-am*
- szávára** *szó* 'voice', 'word' + 3rd pers. sg. single-poss. *-a* →

szava + subl. *-ra* ‘by, on[to]’ → *szavára*

szád *száj* ‘mouth’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss.

szálaiból *szál* ‘thread’ + 3rd pers. sg. poss. *-a* + poss. pl. *-i* + elative *-ból* ‘from, out of’

száll vb. ‘to fly, to land, to come down’, 3rd pers. sg. ind. pres.

szálljon vb. *száll* ‘to fly, to land, to come down’ + 3rd pers. sg. subj. indef.

szállhatnék vb. *száll* ‘to fly, to land, to come down’ + potential *-hat* + 1st pers. sg. cond. pres. indef. *-nék*

szállnak vb. *száll* ‘to fly, land, come down’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

számhoz *száj* ‘mouth’ + 1st pers. sg. single-poss. *-m* → *szám* + allat. ‘towards’ *-boz* → *számhoz*

számító vb. *számít* ‘to compute, to scheme’ + pres. part. *-ó*

számban *száj* ‘mouth’ + 1st pers. sg. single-poss. *-m* + iness. *-ban* ‘in’

szárnyas *szárny* ‘wing’ + adj.-forming *-as* → ‘winged’

százannyit *száz* ‘hundred’ + *annyit* ‘that much, as much’ → ‘hundredfold’

százszor *száz* ‘hundred’ + *szor* ‘times’ + → adv. ‘hundred-fold’

szebben adj. *szép* ‘beautiful’ + comp. *-bb* + super. *-en* ‘on’ → adv. ‘more beautifully’ || *szép* ‘beautiful’ + comp. *-bb* + super. *-ben* ‘in’ → adj. ‘more beautiful’

szegénységemhez *szegény* ‘poor’ + abst. noun-forming *-ség* + 1st pers. sg. single-poss. *-em* + allat. *-hez* ‘to’

szemlélni *szem* ‘eye’ + vb.-forming freq. *-lél* → ‘to contemplate’

szelid adj. ‘tame (of an animal), gentle’

szem ‘eye, speck’

szemed *szem* ‘eye’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. *-ed* (but plural implied here!)

szemeim *szem* ‘eye’ + 1st pers. sg. poss. mult.-poss. *-cim*

szemem *szem* ‘eye’ + 1st pers. poss. single-poss. *-em*

szeméből *szem* ‘eye’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-e* + elative *-ből* ‘from, out of’

szenem *szen* ‘coal’ + 1st pers. sg. single-poss. *-em*

szenedés vb. *szenved* ‘to suffer’ + noun-forming *-és*

szerem ‘love’

szerelmemtől vb. *szeret* ‘to love’ + noun-forming *-elem* → *szerelem* ‘love’ + 1st pers. sg. single-poss. *-em* + ablat. *-től* ‘without, from’

szeremes *szerelem* ‘love’ + adj.-forming *-es* → ‘in love’

szeress-e vb. *szeret* ‘to love’ + 2nd pers. sg. subj. + polar interr. *-e*

szeret vb. ‘to love, like’ + 2nd pers. sg. inform. (or 3rd pers. sg.) ind. pres. indef.

szereti vb. *szeret* ‘to love’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. *-i*

szeretlek vb. ‘to love, like’ 1st pers. sg. ind. pres. 2nd obj.

szeretném vb. *szeret* ‘to love’ + 1st pers. sg. cond. pres. def.

szeretnél vb. *szeret* ‘to love’ + 2nd pers. sg. inform. ind. pres. indef.

szeretni inf. vb. *szeret* ‘to love’

szeretnivalómmal vb. inf. *szeretni* + *-való* ‘fit to be, deserving of being’ + 1st pers. sg. poss. single-poss. *-m* ‘my’ + instr. *-mal* ‘with’

szerettem vb. *szeret* ‘to love’ + 1st pers. sg. ind. past

szeretett vb. *szeret* ‘to love’ + 3rd pers. sg. ind. past indef. || past part. *-t*

szeretsz vb. *szeret* ‘to love’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. + polar interr. *-e*

egyszerűség *egy* ‘one’ + adj.-forming *-szerű* ‘-like’ + abst. noun-forming *-ség* → ‘simplicity, plainness’

széjjel adv. ‘scattered’ || conj. ‘across’

széken *szék* ‘chair’ + super. *-en* ‘on’

szél ‘wind’

széles adj. ‘wide’

szénre *szén* ‘coal’ + subl. *-re* ‘onto’

szépen adj. *szép* ‘beautiful’

széthull vb. ‘to fall apart’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

szétosztja vb. pref. *szét-* ‘apart, around’ + *oszt* ‘dispense, divide, deal’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*
 → ‘to distrivute, give out’

szigorú adj. ‘severe, strict’

szikrázik vb. ‘to sparkle, to coruscate’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

szikrázón vb. *szikrázik* ‘to sparkle, to coruscate’ + pres. part.

szilánkhoz *szilánk* ‘chip, shard, splinter’ + allat. *-hoz* ‘towards’

szilánkja *szilánk* ‘chip, shard, splinter’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-ja*

szintén *szinte* ‘almost’ + adv.-forming *-n* → ‘likewise, also, too, as well’

szísszenj vb. *szissen* ‘to hiss’ + 2nd pers. sg. imper.

szívben *szív* ‘hear’ + inness. *-ben* ‘in’

szívem *szív* ‘heart’ + 1st pers. sg. single poss. *-em* ‘my’

szivemhez *szívemhez*: *szív* ‘heart’ + 1st pers. sg. single-poss. *-em* ‘my’ + allat. *-hez* ‘towards’

szívükben *szívükben*: *szív* ‘heart’ + 3rd pers. pl. single-poss. poss. *-ük* ‘their’ + iness. *-ben* ‘in’

szíved *szív* ‘heart’ + 2nd pers. sg. single poss. *-ed*

szívesen *szív* ‘heart’ + adj.-forming *-es* + adv.-forming *-en*
 → ‘heartily, gladly’

szívében *szív* ‘heart’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-e* ‘his’ + iness. ‘in’ *-ben*

szívére *szív* ‘heart’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-e* ‘his’ + subl. *-re* ‘onto’

szívvvel *szív* ‘heart’ + instr. *-vel* ‘with’

szomszédunkba *szomszéd* ‘neighbour’ + 1st pers. pl. single-poss. *-unk* + illative *-ba* ‘into’

szorítja vb. *szorít* ‘to press, constrict’, inf. *szorítani* + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*

szobában *szoba* ‘room’ + iness. *-ban* ‘in’

szótlan *szó* ‘word, voice’ + privative adj.-forming *-tlan* ‘less’

szösz ‘harl, fluff’

szövedéke *szövedék* ‘fabric, cloth, web’ + 3rd pers. sg. single-poss. -e

szövőszéke *szövő* ‘weaver’ + *szék* ‘chair’: ‘loom’ + 3rd pers. sg. single-poss. -e

szőke adj. *sző* ‘blonde’ + dim. -ke

szőtt vb. *sző* ‘to weave’, past part.

szunyókálva (vb. pref. *el-* ‘away’ +) vb. *szunyókál* ‘to take a nap, to doze off’ + adv.-part. -va

szuronyát *szurony* ‘bayonet’ + acc. -át

születtem vb. inf. *születik* ‘to be born’ + 1st pers. sg. ind. past. indef. -tem

szürke adj. ‘grey’

T

tagjaim *tag* ‘member, limb’ + 1st pers. sg. poss. -ja + poss. pl. -i + 1st pers. sg. pers. -m

tagjaimban *tag* ‘member, limb’ + 1st pers. sg. poss. -ja + poss. pl. -i + 1st pers. sg. pers. -m + iness. -ban ‘in’ → *tagjaimban*

takarj vb. *takar* ‘to cover (protect)’ + snd pers. sg. imper.

takarót vb. *takar* ‘to cover (protect)’ + pres. part. -ó → ‘cover, blanket’ + acc. -t

talán adv. ‘perhaps, maybe’

talált vb. *talált* ‘to find’ + past part.

tangót *tangó* ‘tango’ + acc. -t

tanul vb. ‘to study, to learn’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

tart vb. ‘to hold (in place), to support (an obj.), to preserve, to maintain, to nurse, to keep (a rule),’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

tartalak vb. *tart* ‘to hold (in place), to support (an obj.), to preserve, to maintain, to nurse, to keep (a rule),’ + 1st pers. sg. ind. pres. 2nd pers.-obj. -alak

tartasz vb. *tart* ‘to hold (in place), to support (an obj.), to preserve, to maintain, to nurse, to keep (a rule),’ + 2nd pers. sg. inform. ind. pres. indef.

tavasz ‘spring’

tájra táj ‘landscape, region’ + subl. *-ra* ‘on[to]’

tán adv. ‘maybe, perhaps’

tánca tánc ‘dance’ + 3rd pers. sg./pl. poss. single-poss. *-a*

tárgyat tárgy ‘object, thing, subject’ + acc. *-at*

távozzon vb. távozik ‘to leave (formal), to go away’ + 3rd pers. (or 2nd pers. formal) sg. subj. indef.

te inform. sg. ‘you’

tedd vb. tesz ‘to place, to put, to do, to make’ + 2nd pers. sg. inform. subj. def.

tehettem vb. tesz ‘to do’ + poten. *-het* + 1st pers. sg. ind. past

teher ‘burden, freight, load’

teherpályaudvaron teher ‘freight’ + pálya ‘track’ + udvar ‘courtyard’ + super. *-on* ‘on’

tehervonatok teher ‘freight’ + vb. von ‘to pull, draw’ + noun-forming *-at* → ‘freight train’ + pl. *-ok*

települ vb. ‘to settle (somewhere)’ + 3rd pers. sg. pres. ind. indef.

teljen vb. inf. tellik ‘to fill, get filled’ + 3rd pers. subj. indef.
tenéked pron. pers. te ‘you (sg.)’ + lit. néked ‘to/for you’
 (syn. neked). Syn. *neked* with emphasis.

tenger ‘sea’

tengerfenékről tenger ‘sea’ + fenék ‘bottom’ + delat. *-ől* ‘from, about, off’

tenyerekkel tenyér ‘hand’ + pl. *-ek* + instr. *-kel* ‘with’

tenyérrel tenyér ‘hand’ + instr. *-rel* ‘with’

terád pron. sg. te ‘you’ (here emph.) + pron. *rá* + 2nd pers. sg. ‘on, of you’

terheim teher ‘freight, burden’ + 1st pers. sg. poss. mult. poss. *-eim* → *terheim*

természet vb. terem ‘to produce, yield’ + noun-forming *-észet* → ‘nature’

termő adj. ‘productive (plants, fruits), yielding, fertile, fruitful’

testvér ‘sibling, sister, brother’

- tettél** vb. *tesz* ‘to place, to put, to do, to make’ + 2nd pers. sg. inform. ind. past indef.
- téged** pron. *te* ‘you (sg.)’ + acc.
- tégedet** folksy syn. *téged*
- tépem** vb. *tép* ‘to tear, rend’ + 1st pers. sg. ind. pres. def. -em
- télen** *tél* ‘winter’ + + super. -en ‘on’
- terdig** *tér* ‘knee’ + term. -ig ‘up to’ → ‘knee-deep’
- tétovázva** vb. *tétova* ‘to hesitate’ (inf. *tétovazik*) → adv. part. ‘doing smth hesitantly’
- ti** pers. pron. 2nd pers. pl. ‘you (pl.)’
- tipegsz** vb. *tipeg* ‘to toddle’ + 2nd pers. sg. inform. ind. pres.
- tiszta** adj. ‘bright’
- tisztábban** adj. *tiszta* ‘clean, clear’ + comp. -bb + deadj. adv.-forming -an → ‘more clearly, cleanly’
- titeket** pers. pron. *ti* 2nd pers. pl. ‘you (pl.)’ + acc. -et
- toboz** ‘pinecone’
- tolatnak** vb. *tol* ‘to reverse, back up’ + caus. -at ‘to make smth, smb do smth’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.
- toll** ‘feather, pen, writer’
- topogásod** vb. *topog* ‘to stomp, pace, stamp, fidget’ + agent noun-forming -ás → ‘stomping, pacing’ + 2nd pers. informal sg. poss. single-poss. -od
- totyogott** vb. *totyog* ‘to toddle’ (syn. *tipeg*) + 2nd pers. form. ind. pres. indef.
- tovább** arch. *tova* ‘away, far, yonder’ + comp. -bb → ‘further farther’
- tóban** *tó* ‘lake’ + iness. -ban ‘in’
- tócsa** ‘puddle’
- tócsába** *tócsa* ‘puddle’ + illative -ba ‘into’
- többe** *több* ‘more, several’ + illative -be ‘into (the inside of)’
- többé** ‘anymore, again’ (negative construction)
- törökök** *török* ‘Turk’ + pl. -ök
- töröm** vb. *tör* ‘to break apart, to chop’ + 1st pers. sg. ind. pres. def.

törvényt *törveny* ‘law, principle’ + acc. *-t*

tővéhez *tő* ‘base of the stem of a plant, stump’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-e* ‘of’ → *tőve* + allat. *-hez* ‘towards’ → *tővéhez*

tövit *tő* ‘base of the stem of a plant, stump’ + dial. *-vit*

tőlem pron. *tőle* ‘from him, of him’ + 1st pers. sg. → ‘from me’

tőletek pron. *tőle* ‘from him, of him’ + 2nd pers. pl. → ‘from you (pl.)’

tőkét *tő* *tő* ‘base of the stem of a plant, stump’ + dim. *-ke* + acc. *-t* → ‘stump’ || ‘capital (economy), funds, stock’

tövis ‘thorn’

tréfát *tréfá* ‘joke’ + acc. *-at*

tudja vb. *tud* ‘to know, to be able’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*

tudjak vb. *tud* ‘to know, to be able’ + 1st pers. sg. subj. indef. *-jak*

tudok vb. *tud* ‘to know, to be able’ || aux. ‘can + inf.’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ok*

tudtam vb. *tud* ‘to know, to be able’ + 1st pers. sg. ind. past

túlsokat *túl* ‘beyond’ + adj.-forming *-só* → ‘opposite, far, other side’ + pl. *-k* + acc. *-at*

tünődik *tünődik* vb. ‘to ponder, wonder’

tűntetek vb. inf. *tűnik* ‘to disappear’ + 2nd pers. pl. inform. ind. past indef.

tüzek *tűz* ‘fire, passion’ + pl. *-ek* → *tüzek*

U

udvar ‘yard’

ugrál vb. *ugrik* ‘to jump’ + freq. *-ál* → ‘to bounce, leap (repeatedly)’

urak *úr* ‘master, lord’ + pl. *-ak*

ujsgágot *új* ‘new’ + noun-forming *-ság* (state of being) rightarrow ‘newspaper, news, novelty (rare)’ + acc. *-ot*

úr ‘space (astronomy)’, ‘emptiness’

Ü

úgy adv. ‘so, thusly (in this/that manner)’; *úgy ... mint ...* ‘like’; *úgy ... ha ...* ‘then ... if ...’

útjuk *út* ‘road’ + 3rd pers. pl. single-poss. poss. *-juk*

úr ‘Lord’ (the Christian god), ‘master’

úri *úr* ‘master, Lord’ + poss. pl. *-i*

Ü

ügyel vb. ‘to watch over smb or smth’

ügyeskedhet vb. *ügyesked* ‘to be clever’ + pot. 3rd pers. sg. ind. pres. *-het*

ülhetek vb. *ül* ‘to sit’ + pot. 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-hetek*

üres ‘empty’

üresség *üres* ‘empty’ + abst. noun-forming *-ség* → ‘emptiness’

üszke *üszok* ‘ember, cinder’ + 3rd pers. sg. poss. single-poss.

ütött vb. *üt* ‘to strike’ + 3rd pers. sg. ind. past indef. *-ött*

ütnek vb. *üt* ‘to hit’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-nek*

V

vagónokon *vagón* ‘wagon’ + pl. *-ok* + super. *-on* ‘on’

vagy vb. *van* ‘to be’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef.

vagyok vb. *van* ‘to be’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef.

valahol pron. pref. *vala* ‘some-’ + interr. adv. *hol* ‘where?’ → ‘somewhere’

valaki pron. pref. *vala* ‘some-’ + pron. rel. arch. *ki* ‘who (the person(s) that)’ → ‘somebody, someone’

valamelyik pron. pref. *vala* ‘some-’ + interj. *myelik* ‘which, what’ → ‘one, any of’

valamiért pron. pref. *vala* ‘some-’ + *mi* ‘what’ → ‘something’ + causal-final *ért* ‘for’ → ‘for some reason’

vallásban *vallás* ‘religion’ + iness. *-ban* ‘in’

vannak vb. *van* ‘to be’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

vas ‘iron’

vasat *vas* ‘iron’ + acc. *-at*

- vaságyamra** *vas* ‘iron’ + *ágy* ‘bed’ + 1st pers. sg. single-poss.
-am + subl. -ra ‘on[to]’
- vasútnál** *vas* ‘iron’ + *ut* ‘way, road’ + adess. -nál ‘at, by’
- vasszilánk** *vas* ‘iron’ + *szilánk* ‘shard’
- vág** vb. ‘to cut’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- vágom** vb. *vág* ‘to cut’ + 1st pers. sg. ind. pres. def.
- vágy** ‘desire, longing’
- válaszolhat** *válasz* ‘reply, answer’ + vb.-forming -ol + poten.
-hat + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- vállamon** *váll* ‘shoulder’ + 1st pers. sg. poss. single-poss.
-am ‘my’ + super. -on ‘on’
- vált** vb. inf. *válik* ‘to separate, grow apart’ + caus. -t
- vár** vb. ‘to wait’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
- várod** vb. *vár* ‘to wait’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def.
- vásik** rare vb. ‘to wear out’
- veled** pron. *vele* ‘with him’ + 2nd pers. sg. → ‘with you’
- velem** pron. *vele* ‘with him’ + 1st pers. sg. → ‘with me’
- veretni** inf. vb. ‘to hammer’, alt. *veretés*
- versemet** *vers* ‘verse, poem’ + 1st pers. sg. single-poss. -em
+ acc. -et
- verset** *vers* ‘verse, poem’ + acc. -et
- veszek** vb. *vesz* ‘to take, grab, buy, get, consider, put on’ +
1st pers. sg. ind. pres. indef. -ek
- veszett** perfect. vb. pref. *el-* + vb. *vész* or *veszik* ‘to perish’
+ 3rd pers. sg. ind. past indef. → *elveszett*
- veszteg** adv. ‘still, immobile’
- vetettek** vb. *vet* ‘to sow’, inf. *vetni* + 3rd pers. pl. ind. past.
indef. -tek
- védjetek** vb. *véd* ‘to defend, protect, guard’ + 2nd pers. pl.
informal imper. -jetek
- végén** *vég* ‘end, finish’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. -e +
iness. -n ‘in’
- végzem** *vég* ‘end, finish’ + vb.-forming -ez → vb. *végez* ‘to
finish, end, perform, do’ + 1st pers. ind. pres. def -em
- véle** poetic, arch. form of *vele* ‘with him’ **véletlen** ‘chance’
- vélt** arch. vb. *vél* ‘to think, believe’ + past part. -t

vén adj. ‘old’

vidám adj. ‘cheerful’

vigalommal lit. adj. *víg* ‘joyful, happy’ + abstr. noun-forming *-alom* + 1st pers. sg. poss. single-poss. *-om* + instr. *-mal* ‘with’

vigyázva vb. *vigyáz* ‘to protect, pay attention’ + adv. part. *-va* result of action or simultaneous actions

világ ‘light (arch.), world’

világít *világ* ‘light (arch.), world’ + caus. vb.-forming *-ít* ‘to make smth ...-like’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. ‘to make shine’

világokat *világ* ‘world’ + pl. *-ok* + acc. *-at*

villog vb. ‘to flash, to blink’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

vissza adv. ‘back[wards]’

villog vb. ‘to flash, to blink’ + part. pres. *-ó*

visszaadja vb. *visszaad* ‘to give back’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*

visszajössz vb. pref. *vissza-* ‘back-’ + vb. *jön* ‘to come’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. *-sz*

visszfénye *vissz-* ‘back’ from adv. *vissza* + *fény* ‘light’ 3rd pers. sg. single-poss. *-e*

viszlek vb. *visz* ‘to carry, to take’ + 1st pers. sg. ind. pres. 2nd obj. *-lek*

virág ‘flower’

virágokat *virág* ‘flower’ + *-ok* + acc. *-at*

virul vb. ‘to flower, to flourish’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

vizek *víz* ‘water’ + pl. *-ek*

vizen *víz* ‘water’ + super. *-en* ‘on’ → *vízen*

volna vb. *van* ‘to be’ + 3rd pers. sg. cond. pres. ‘would be, would have been’

volt vb. *van* ‘to be’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.

voltam vb. *van* ‘to be’ + 1st pers. sg. ind. past. indef.

vonat vb. *von* ‘to pull, draw’ + noun-forming *-at* → ‘train’

vonszolnak vb. *vonszol* ‘to drag’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

vontató vb. *von* ‘to pull, draw’ + vb. modifier ‘let, make smb do <action>’ -tat → ‘to tug, to tow’ + pres. part. -ó

Z

zene ‘music’

zokogok vb. *zokog* ‘to sob, speak while sobbing’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef.

zokogva vb. *zokog* ‘to sob, speak while sobbing’ + adv.-part. -va → ‘sobbing’

zöld ‘green’

zöngicsél vb. ‘to croon, to sing softly’

zörgétek vb. *zörget* ‘to knock (on a door)’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef.

zörgő vb. *zörög* ‘to rattle’ + pres. part. -ő

zúzmara ‘hoarforst’

zúdítja vb. *zúdít* ‘to pour (liquid, or abstract) on smb/smth, to throw, to dump, to turn against’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def.

zúg vb. ‘to rumble, to hum’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

Zs

zsídó noun. ‘Jew’ || adj. ‘Jewish’

zsenge ‘first born, young, immature’

